

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Už laiko ribų

Dulkė esi — dulke pavirsi. Tai dažni žodžiai prie karsto ar kapo duobės. Ir tai patį didžioji tiesa, kurios daugelis bijo. O bijo gal dėl to, kad jį didelė kaip neaprepiama visata, vienodai trūskinant ir karališkas karūnas, ir elgetų krepšelius.

VĒLINIŲ dieną lankant kapines, atliekant tradicinius ir įprastus formalumus ne vienam gal kyla ir žmogaus egzistencijos klausimas. Kodėl esu ir kodėl nebūsiu? Jei kas norėjo, kad būčiau, kam reikalinga ta gyvenimo ir mirties permaina? Atsakymai į tokius klausimus glūdi amžinuose kloduose, kuriems pajudinti neužtenka siauro suvokimo — gimiau, kad mirčiau. Amžinybės klausimai negali būti sprendžiami kasdienybės formulėm, kaip visata nematuojama metais. Būtiš nēra žmogaus gaminys, akimirka — ne amžinybė. Reikia kitokių priėjimų, kitokių matuoklių, kurios prašoksta žmogaus gyvenimo laikotarpi. Todėl kas ramiau ir giliau pažįsta, negali matyti pabaigos prie antkapio. Visi žmonių sukurti ir čia pastatyti medžiaginiai ženklai — puošnūs, maži ar dideli ir labai brangūs — kalba viena ir ta pačia kalba: veržkitės tolyn už laiko ribų. Kai kam gali atrodyti, kad tie svarstymai ir klausimai labai sudėtingi, ne kiekvienam prieinami ar „įkertami“, todėl apie juos nereikėtų nė galvoti. Tai klaidinga. Žmogaus egzistencijos suvokimas skirtas visiems. Tiesa, priėjimo būdai nēra vienodi, įžvalgų trukmė ne ta pati. Kiekvienas pasirenka formą, laiką ar vietą savo atvira širdimi išgyventi, protu suvokti būsenas, vienai ar kitaip neduodančias ramybės. Ir nuo viso to norintiems pabėgti neišvengiamo kad ir trumpiausia akimirka, kai blykstelį klausimas: o kas gi iš tikrųjų bus po mirties? Galima tuoj pat nepageidaujama mintį pakeisti kita, bet negalima padaryti, kad jie nesugrįžtų. Ir juo toliau, juo dažniau ji ima grįžti.

VĪENAM gyvenimo ir mirties prasmės klausimai iškyla skaitant antkapį įrašus, kitam gal uždegtą Vėlinių žvakutę, trečiam be niekur nieko — be specialių dienų ar reginių. Yra žmonių, kuriems ir krintantis lapas liudija didžiąją permainą, nelaukiamą, bet neišvengiamą. Taip — yra jautrių, yra galvojančių, kuriuos vienaip ar kitaip veikia jų pačių dvasinės galios. Deja, pasitaiko jau ir atitrūkusių nuo visko. Plevėnančių be atsparo ir pagrindų. Tokie neigia bet kokį prasmingumą, jo neieško, viską juodina, nesistengia nė savo būtis sprasti, smunka į apatiją ir nusivylimą, bjaurisi savo paties elgesiu, išmone ir vieta visuomenėje. Tai pati sunkiausia kova norint save pakeisti kažkuo, pabėgti nuo savęs. Dažniausiai tokių nelaimingųjų gyvenimas baigiasi savižudybėmis, kurių skaičius pasaulyje didėja. O pasak spaudos, Lietuva Europoje pirmąja. Nurodomos ir priežastys: nusivylimas, alkoholis, nedarbas. Rašoma ir apie dvasinį nuosmukį, teisingai aiškinama apie tvirtųjų pagrindų praradimą aplinkui tematant medžiaginių gėrybių, trumpalaikių smagumų apraiškas ir vilionis. Ta skaudi negerovė, kaip vidurnakčio tamsa šalia žvakutės, gal ir leidžiama, kad lengviau būtų galima palyginti, suprasti ir pasukti šviesos link — pamatyti, kad gyvenimo prasmė glūdi jau nuo pat gyvybės atsiradimo pradžios. Ji nepriklauso jokiai kartai, jokiai žmonių nuosprendžiui. Vėlinių nuotaikos ir maldos testiprina visų žmonių gyvenimo prasmės pagrindus. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Kanados problemos Vašingtone

Kanados problemos, susietas su gresiančiu Kvebeko atsiskyrimu, rugsėjo 25 d. svarstė JAV kongreso atstovų rūmų pakomitetas. Diskusijas šiuo klausimu suorganizavo liudininkais keturis akademikus pasikvietęs respublikaniskas Tom Campbell. Jose betgi nedalyvavo nė vienas JAV vyriausybės atstovas. Atrodo, norėta pabrėžti, jog Kanados ryšiai su Kvebeku yra jos vidaus reikalas, kurį turės spręsti pati Kanada. Jos ateitis — labai svarbi ir JAV.

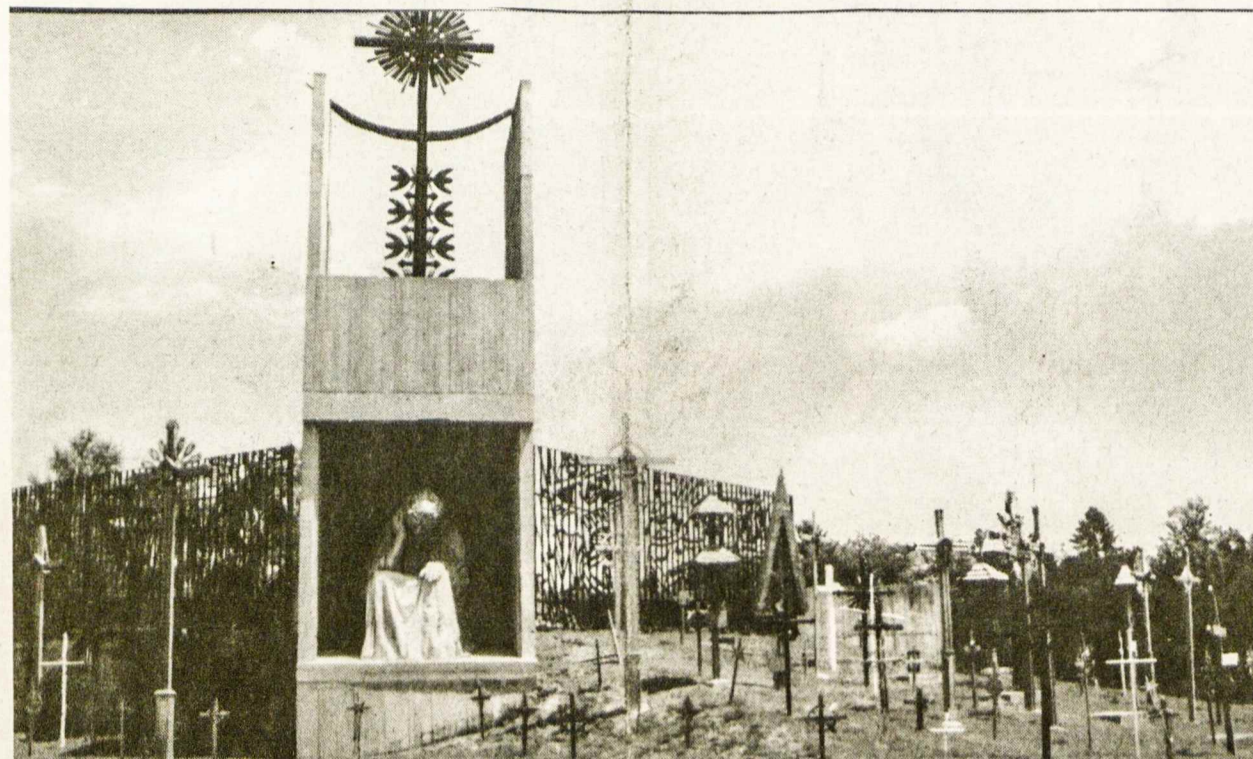
Abi šalis per visą Š. Ameriką jungia nesaugoma siena, didžiausi prekybiniai ryšiai, bendri saugumo reikalai. Buvo prisiminta, kad JAV su Kanada yra pasirašiusios daugiau kaip porą šimtų įvairių sutarčių. Pasiskelbęs nepriklausomum, Kvebekas prarastų Kanados dėka turėtą laisvą prekybą su JAV ir Meksika. Tokiu atveju Kvebekui reiktų naujų sutarčių. Atskira problema iškilų mažoms Atlanto provincijoms, nepriklausomo Kvebeko atskirtoms nuo Kanados. Joms Jungtinės Amerikos valstybės neeis naudotis savo priešų finansine parama, siekiančia įtakos JAV saugumui ir prekybai.

Kanados tarpvyriausybinių reikalų ministeris Stéphane Dion lankėsi Vašingtone spalio viduryje. Tą apsilankymą paskatino žurnalo „Foreign Affairs“

paskelbtas straipsnis „Will Canada Unreval?“ („Ar Kanada išlips iš painiavos?“). S. Dionas, Vašingtone viešėdamas dvi dienas, apie dabartines Kanados problemas kalbėjo Strateginio tarptautinių studijų centre. Ten jo laukė akademikai, žymiausi JAV užsienio reikalų specialistai, viešosios nuomonės planuotojai. Jiems tarpvyriausybinių reikalų ministeris S. Dionas pareiškė, kad dabartinė Kanada yra nusipelniusi išlikti. Atrodo, kad jai pavyks išsilaikyti. Kanados subyrėjimas, nors atrodo neįmanomas, bet jis vis dėlto yra galimas, tik tokia galimybė labai abejotina.

Pasak S. Diono, Kanados vyriausybė jaučia, kad Kvebeko separatistų atsiskyrimo siekiai sumažės, o reikalavimas pasilikti Kanadoje padidės. Esą jis atvyko Vašingtonan, norėdamas atvesti klaidingą nuomonę, kad Kanada jau yra pasmerkta. Tokios kai kurių amerikiečių išvados — per daug pesimistinės. Esą tokie amerikiečiai nesuranta mūsų didelio ryžtingumo pergalei pasiekti. Kvebeko referendume pernai rudenį niekas nebuvo numatęs tokio artimo separatistų pralaimėjimo. Dėl jo dabar į kyla nuomonė, kad federacinės Kanados dienos jau suskaitytos.

Apie pasitikėjimą Kanada (Nuketla į 8-tą psl.)

ŠV. JONO LIETUVIŲ KAPINIŲ dalis Ontario Mississaugoje. Matyti koplyčios bokštas su Rūpintojėliu ir kryžių kalva. Čia ilsisi per 2000 lietuvių
 Nuotr. Z. J. Malo

Visus jungianti tautinė atgaiva

Toronte sėkmingai praėjo seniai laukta šventė — XXXIV-tosios Kanados lietuvių dienos • Visi renginiai sutraukė gausius būrius dalyvių • Juos raštu sveikino Kanados ministeris pirmininkas Jean Chretien, Ontario provincijos premjeras Michael D. Harris, kiti aukštieji valdžios pareigūnai bei Lietuvos ambasadorius Kanadai dr. Alfonsas Eidintas

Kanados lietuvių dienos, pradėtos Hamiltone 1953 metais, eilės tvarka trisdešimt tris kartus kasmet vis buvo rengiamos, įskaitant ir patį pradininką, didžiuosiuose lietuvių telkiniuose: Toronte, Montrealyje, Londone, St. Catharines. Laikantis nustatytos eilės, trisdešimt ketvirtąsias dienas 1987 metais turėjo surengti Torontas. Bet dėl įvairių priežasčių tuometiniai Bendruomenės vadovai — vos to darbo tęsti nesiryžo. Nutrūkusią tradicinę grandinę sėkmingai surišo dabartinę KLB Toronto apylinkės valdyba, vadovaujama Danutės Garbaliauskienės. 1996 m. spalio 11-12-13 d.d. surengdama XXXIV-tąsias plačios apimties Kanados lietuvių dienas.

Literatūros vakaras

Tas didžiulis renginys pradėtas literatūros vakaru spalio 11 d., 7 v.v. Priskėlimo parapijos parodų salėje, vos sutalpinusioje gausiai suvažiavusių dalyvių ne tik iš Toronto, bet ir kitų vietovių — Čikagos, Detroito, Montrealio, Kalgario, Hamiltono, Vinipego, Otavos. KLB Toronto apylinkės pirm. D. Garbaliauskienė pasveikino susirinkusius ir paprašė šventę atidaryti Tautos himnu. Sekė rugpjūčio 3 d. Montrealyje mirusio poeto Henriko Nagio prisiminimo valandėlė. Velionies žmonai, „Nepriklausomos Lietuvos“ redaktorėi Birutei Nagienei prisegta gelė ir tylos minutė suklė rimtą pagarbią nuotaiką, nusitęsusią kiek ir po prisiminimo akimirku. Pakviestas tarti žodį Lietuvos gen. konsulas H. Lapas velionį prisiminė kaip mokslo ir skautų veiktos bendralaikį. Vincas Piecėtis ir Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė poeto posmais, mintimis apie kūrėją ir kūrybą pamainomis ryškino mirusį poetą — principingą lietuvį, tikrą brolių, liekantį su mumis savo nepakartojamos poezijos kraičiu.

Pagrindinė vakaro programos dalis — Hamiltono „Aukuras“. Prieš žiūrovus pasirodė jo aktorai: M. Kalvaitienė, A. Žilvytienė, Kest. Kalvaitis, K. Keparutis, V. Taseckas, K. Kalvaitis ir vadovė režisierė E. Dauguvietytė-Kudabienė. Jie atliko pastarosios paruoštą montażą, grožiniu žodžiu atskleidusį Lietuvos praeitį nuo Mindaugo laikų iki šių dienų, deklamavo V. Mykoliaičio-Putino, B. Brazdžionio, J. Aisčio, J. Marcinkevičiaus, A. Miškinio, H. Radausko poeziją.

Programos pabaigai angliškai rašantis, Kanadoje gimęs ir

užaugęs rašytojas Antanas Šileika paskaitė į lietuvių kalbą išverstą ruošiamo savo antrojo romano „Buying on Time“ ištrauką.

Šiame vakare dalyvavo į Kanados lietuvių dienas atvykęs PLB valdybos pirm. Br. Nainys. PLB švietimo *-jos pirm. M. Lenkauskienė, kiti svečiai. Vakaras baigtas KLK dr.-jos moterų paruoštomis vaisėmis ir visų nuotaikingu pabendravimu. Tuo tarpu didžiojoje salėje vyko jaunimo susipažinimo vakaras.

Mokytojų suvažiavimas

Kanados liuanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimas įvyko spalio 12 d. Priskėlimo parapijos parodų salėje. Susirinkusius, kurių buvo arti 50, sveikino KLB švietimo komisijos pirmininkė Irena Grabošaitė-Ross ir pakvietė vysk. P. Balta, OFM, sukalbėti invokaciją. Taip pat sveikinimo žodį tarė PLB švietimo komisijos pirmininkė Milda Lenkauskienė, atvykus iš JAV, ir KLB krašto valdybos pirmininkas Alg. Vaičiūnas.

Trys mokytojos, dirbusios vedėjomis liuanistinėse mokyklose Toronte, Hamiltone ir Montrealyje daugiau kaip 15 metų, buvo apdovanotos KLB švietimo medaliais: Giedra Paulionienė, Vida Stanevičienė ir Joana Adamonytė.

Mokytoja Aušra Karkienė suvažiavimo dalyviams pademonst-

ravo „diktantų žaidimus“, jos rodytus šią vasarą Lietuvoje vykusiuose anglų kalbos pedagogikos kursuose. Irena Ross „ritminės kalbos“ pratimai taipgi supažindino mokytojus su dar viena kūrybinga lietuvių kalbos mokymo metodika. Mokytojai turėjo progos ir patys šiuos dviejų rūšių naujoviškų pratimų išmėginti.

Pabaigai susirinkusius sveikino PLB valdybos pirmininkas Bronius Nainys, o mokyklų vedėjos padarė veiklos pranešimus, dalyviams besivaišinant Br. Prakapienės paruoštais skaniais užkandžiais.

Dramos popietė

Į Toronte „Aitvaro“ pasirodymą spalio 12, šeštadienį, 2 v.p.p. Toronte Lietuvių Namuose susirinko arti 100 žiūrovų, nors tuo pačiu metu vyko ir kiti renginiai. Prieš pradėdamas vaidinimą KLB krašto valdybos pirm. A. Vaičiūnas tarė sveikinimo žodį. Vaidinimas — A. Rutkauskio trijų veiksmų komedija „Audra giedroje“, kuri buvo „Aitvaro“ pirmą sykį pastatyta maždaug prieš metus.

Kaip daugelyje komedijų, intriga sukosi apie dviprasmišką padėties supratimą. Šiuo atveju vyras (kurį vaidino Algirdas Kyrtas), grįžęs iš sanatorijos įtarė, kad jo žmona (Aldona Karosaitė) susiradusi kitą, o iš tikrųjų jo dukra (Jolanta Vaičiūtė) slap-

Muz. NIJOLĖ BENOTIENĖ (kairėje) su viešnia iš Lietuvos PAULINA GRIGALIŪNIENE ir DAIVA PAZNĖKAITE po sėkmingo koncerto, įvykusio 1996 m. spalio 13 d. Anapilio salėje švenčiant XXXIV-tąsias Kanados lietuvių dienas Toronte
 Nuotr. D. Blynaitės

Savaitė Lietuvoje

Kuriama nauja bendradarbiavimo programa

„Lietuvos aidas“ (nr. 186) praneša, kad SAS strategai kuria naują glaudesnį bendradarbiavimo programą valstybių, kurios nepateks į pirmąją naujų narių priėmimo bangą. Reuter žiniomis, manoma, jog pirmosios bus Čekija, Vengrija ir Lenkija.

Naujoji programa, vadinama „Partnersystė taikos labui — II“ sieks plėsti sąjungai nepriklausančių valstybių karinį bendradarbiavimą bei politinius ryšius su SAS. Iš 27 pirmininėje bendradarbiavimo programoje dalyvaujančių maždaug 15 arba 20 galės įsitraukti į sustiprintą programą, tarpe jų — Rusija ir kai kurie neprijungusieji kraštai.

Kaip pranešė JAV valstybės sekretorius Warren Christopher rugsėjo mėnesį Stutgarte apibrėždamas „Naujosios Atlanto bendrijos“ viziją, šia programa siekiama parodyti Rusijai, kad SAS nėra karinei nusiteikusi, bei nuraminti nepriimtas kandidatas. „Jos esmė — sunaikinti atgyvenusios šalčio karo laikų barjerus.“

Dar viena laisvosios prekybos sutartis

BNS pranešimu, spalio 8 d. Lietuvos seimas patvirtino laisvosios prekybos sutartį su Lenkija, pasirašytą birželio 27 d. Varšuvoje. Lietuvai ši sutartis svarbi, nes atvers didžiulę lenkų rinką lietuviškoms prekėms. Taip pat ji yra politiškai naudinga glaudesnių ekonominių ryšių ir geros kaimynystės išraiška. Šią sutartį patvirtinus, Lietuva žengė pirmą žingsnį Vidurio Europos laisvosios prekybos sutarties (CEFTA) linkme.

Taip pat buvo patvirtinta Europos laisvosios prekybos sutartis (ELPA), kuria Lietuva baigė suderinti prekybos tvarką su Vakarų Europos valstybėmis. Ji pakeis dabar galiojančias prekybos sutartis su Šveicarija, Lichtenšteinu ir Norvegija bei dabartinę sutartį su Islandija. Naujajame dokumente numatyta, kad ELPA valstybės netaikys importo tarifų lietuviškoms prekėms, o Lietuva pereinamauoju laikotarpiu taikys importo muitus ELPA valstybių kilmės prekioms. Tokiu būdu Lietuvos pramonės įmonės galės geriau pasirošti konkuruoti laisvosios prekybos sąlygomis, kurios įsigalios po pereinamojo laikotarpio.

Prezidentas lankėsi Danijoje ir Belgijoje

Kaip praneša ELTA, spalio 9 - 11 d.d. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas lankėsi Danijoje su delegacija, kurioje dalyvavo užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, žemės ūkio ministeris Vytautas Einoris ir

kiti pareigūnai. Karalienė Margareta II Lietuvos prezidentui įteikė aukščiausią Danijos apdovanojimą — Dramblio ordiną, o A. Brazauskas jai įteikė Vytauto Didžiojo I-ojo laipsnio ordiną.

Prezidentas susitiko su karališkąja šeima bei Danijos parlamento, vyriausybės ir partijų vadovais. Jis buvo patenkintas Danijos pažadu „griežtai laikytis nuomonės, kad visos šalys, norinčios tapti NATO narėmis, turi vienu metu pradėti derybas šiuo klausimu.“

Spalio 15 d. A. Brazauskas vyko į Briuselį, kur jis susitiko su Vakarų Europos sąjungos (VES) Nuolatinės tarybos nariais ir VES generaliniu sekretoriumi Jose Cutileiro. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, „vienas pagrindinių šio A. Brazausko vizito tikslų — dar kartą garantuoti Vakarų šalių ir svarbiausių organizacijų atstovams, kad Lietuva neatsisako savo ketinimų sparčiai integruotis į Europos saugumo, politines ir ekonomines struktūras bei pamėginti įtikinti Vakarų politikus net trumpam nepalikti Lietuvos šių procesų nuošalyje.“

VES vadovas J. Cutileiro tvirtino, kad buvusių Rytų Europos bloko valstybių dalyvavimas VES veikloje yra labai svarbus ne tik joms, bet ir Vakarų Europai, nes skatina abipusį demokratijos plėtojimą ir stiprina Europos pastovumą. SAS (NATO) generalinis sekretorius X. Solana teigė A. Brazauskui, jog nėra nuspresta, kurios valstybės naujai stos į SAS nares, pabrėžė būtinybę palaikyti kuo geresnius santykius su Rusija ir Ukraina.

Šiaurės Atlanto tarybos nariais A. Brazauskas apibūdino Lietuvos pastangas palaikant gerus kaimyninius santykius, dalyvaujant SAS taikos įvedimo misijoje bei tęsiant demokratinės ir ekonominės reformas.

Derybos su Gudija

Spalio 12 d. Lietuvos ministeris pirmininkas Mindaugas Stankevičius susitiko su Gudijos vyriausybės vadovu Michailu Čigiriu prie Naručio ežero (Lietuvos-Gudijos pasienyje) pasitarimui energetikos ir anksčiau derybų įgyvendinimo klausimais. Gudija nori ir toliau didinti energijos importą iš Lietuvos, grąžins Lietuvai 9 milijonų JAV dolerių skolą už gautą energiją, nors lieka nesuderinta nuo 1992 m. priskaičiuotųjų delpingųjų suma. Kaip skelbia „Respublika“, buvo aptarti imigrantų grąžinimo reikalai ir didėjantis prekių vežimas per Klaipėdą. Pasikeista 3 tūkstančiai lengvatinių leidimų gudų sunkvežimiams, aptarnaujantiems Klaipėdos uostą. RSJ

Šiame numeryje

Už laiko ribų

Gyvenimo prasmės ir mirties klausimai išskyla Vėlinių dieną

Visus jaugiantį tautinį atgaiva

Torontiečių surengtos XXXIV-tosios Kanados lietuvių dienos

Prezidentai sodelyje, prezidentūra apleista

Lietuvos politinė būklė sulaiko prezidentų daiktų grąžinimą

Baltijos valstybių žingsniai į JAV

Ar Jelcinas pritaria Lenkijos, Čekijos įjungimui į SAS?

Lietuva po 52 metų aplankius VII

J. Basanavičiaus tėviškėje sodyba didelė, bet neįspūdinga

Lenkų ir žydų santykiai

Sovietmečiu apie jų blogus santykius negalima buvo kalbėti

Kas yra tautiniai šokiai?

Buvo laikomasi liaudiškos stilistikos ir tautinio savitumo

Vaidžai ir veidai tėvynėje

Milžiniški plotai tyvuliuoja bei naudojamos žmonėms

Didingas paminklas Vilniaus ikūrėjui

Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas prabilo poeto žodžiais

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada. Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760 LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Paviieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamas nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Kai Maskva niokojo, Vatikanas globojo

Lietuvos ambasadoriaus Vatikane Kazio Lozoraičio pareiškimas atnaujintų diplomatinių santykių penkerių metų sukakties proga. Jame primenama diplomatinė Vatikano globa Lietuvai, kai joje siautėjo maskvinė ir hitlerinė okupacija

Jau suėjo penkeri metai nuo to laiko, kai buvo atnaujinti Lietuvos ir Šventojo Sosto diplomatiniai santykiai. Atitinkamas susitarimas buvo pasirašytas Vilniuje 1991 m. rugsėjo 30 d. Lietuvos vyriausybės vardu jį pasirašė tuometinis LR užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, o Šventojo Sosto vardu – neatsitiktinai lietuvis arkivyskupas, tuometinis apaštalinis pranciškonas Olandijai Audrys Bačkis. Pasirašius susitarimą, netrukus buvo paskirtas pirmasis po daugiau negu 50 metų pertraukos apaštalinis nuncijus Lietuvai, ispanas arkivyskupas Justo Mullor Garcia, kuris jau tuomet buvo pasireiškęs kaip nuoširdus Lietuvos bičiulis.

Kiek vėliau pirmasis ambasadoriaus rango Lietuvos diplomatinis atstovas Šventajam Sostui įteikė skiriamuosius raštus. Įvykus pasikeitimui diplomatiniais atstovais, buvo galutinai sutvarkyti Lietuvos ir Šventojo Sosto santykiai, sudarytos palankiausios sąlygos draugiško dialogo ir bendradarbiavimo plėtojimui.

Šia proga dera prisiminti ir pabrėžti, kad 1991 m. rugsėjo 30 d. susitarimu nebuvo užmegzti, o tikta atnaujinti normalūs Lietuvos ir Šventojo Sosto diplomatiniai santykiai apaštalinio nuncijaus ir ambasadoriaus lygyje. Tie santykiai, pirmą kartą užsimezge netrukus po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1918 m., niekad nebuvo nutrūkę net ir sunkiausiais Lietuvos okupacijos metais. Vatikanas buvo viena nedaugelio pasaulio valstybių, kuri ne tikta nepripažino jėga įvykdyto, taigi neteisėto Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungos sudėtį, bet ir leido Lietuvos diplomatiniai atstovai bei Vatikane tęsti savo veiklą bei per visą krašto okupacijos laikotarpį krikščioniškos centre suverenai atstovauti Lietuvos valstybei ir pavergtai katalikiškai lietuvių tautai.

Nebuvo nei paprasta, nei lengva per daugiau kaip pusimtį metų išlaikyti okupuoto krašto diplomatinės atstovybės pripažinimą. Vatikanas, teisingumo įkvėptas, tvirtai laikėsi Lietuvos okupacijos nepripažinimo politikos tuo būdu išreiškdamas tikėjimą laisvos ir nepriklausomos Lietuvos prisikėlimu. To Lietuva niekuomet nepamirš.

Džiugu, kad prieš penkerius metus atnaujintų normalių Lietuvos ir Vatikano santykių iki šiol netemdą jokie tamsūs šešėliai. Priešingai: juos ženklino abipusiškas, geranoriškas troškimas ir pasiryžimas tarpusavio ryšius plėtoti bei stiprinti abiejų pusių naudai. Per palyginti

trumpą laiką įvykė keli svarbūs, aukščiausio lygio susitikimai suartino Lietuvą su Vatikanu ir padėjo sudaryti palankias sąlygas tarpusavio dialogui spręsdžiant kai kuriuos abiem šalim rūpimus klausimus.

Pirmausia tenka paminėti popiežiaus Jono-Pauliaus II-jo istorinės reikšmės apsilankymą Lietuvoje, kuris tartum apvainikavo ilgus amžius puoselėtus glaudžius Lietuvos santykius su Apaštališkuoju Sostu, davė naują impulsą jiems toliau plėtoti. Vatikane lankėsi Lietuvos respublikos prezidentas, taip pat – ministras pirmininkas ir užsienio reikalų ministras. Per susitikimus su popiežium, taip pat su Vatikano valstybės sekretoriumi, buvo aptarti ir kai kurie sprendimų laukiantys konkretūs klausimai, kuriais ruošiami susitarimai tarp Lietuvos ir Vatikano. Viliuosi, kad šie susitarimai bus įgyvendinti atsižvelgiant į abiejų šalių interesus.

Apaštalinis nuncijus Vilniuje, o aš Vatikane palaikome patovų ryšį su atitinkamomis Lietuvos ir Šventojo Sosto žinybomis. Per susitikimus su Vatikano valstybės sekretoriato atstovais pareiškiau juos informuoti apie Lietuvos užsienio politikos raidą ir dabartinius tikslus, žinodamas, kad Šventasis Sostas, užmezgęs diplomatinis santykius su daugiau kaip 160 pasaulio valstybių ir turintis savo atstovus visose pagrindinėse tarptautinėse organizacijose, gali veiksmingai paremti Lietuvos siekimus tarptautinėje plotmėje. Betarpiški kontaktai su Vatikanu, be to, suteikia diplomatiniam atstovui proga pasiukeisti nuomonėmis taip pat apie esmines vertybes, laiduojančias pavienių žmonių, tautinių bendruomenių ir valstybių gerovę.

Bendradarbiavimas su Šventuoju Sostu gali būti didžiulis naudingas siekiant įtvirtinti politiniame, socialiniame, ekonominiame valstybės gyvenime visuotiniai pripažintas moralines vertybes. Kaip Lietuvos diplomatinis atstovas Šventajam Sostui nepagalvėsiu pastangų, kad Lietuvos santykiai su Šventuoju Sostu ir ateityje sklandžiai plėtotųsi, duotų apčiuopiamų rezultatų. **Vatikano radijas**

XXXIV-tosios Kanados lietuvių dienos Toronto 1996 m. spalio 11-12-13 d.d. Nuotraukoje viršų – jungtinis Kanados lietuvių choras, Anapilio salėje užbaigęs koncerto programą; apačioje – literatūros vakaro dalyviai Priskėlimo parapijos parodų salėje. Be torontiečių – svečiai iš tolimesnių vietovių: pirmoji eilė antras iš kairės BR. NAINYS – PLB valdybos pirmininkas; antroje eilėje pirmoji BIRUTĖ NAGIENĖ – „Nepriklausomos Lietuvos“ redaktorė

Visus jungianti tautinė atgaiva

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ta susituokė su advokatu (Vidmantu Šilinku), apie kurį dvi prasmėms prasišaršė šeiminkai tarnas (Alyvydas Saplys). Pagrindinį vaidmenį atlikęs A. Kylnas įtikinančiai pavaidavo vis didėjantį vyro įniršimą, vedantį prie grasinimo pistolietais. Komediškai svarbus buvo Moljero hipokondriaką „Malade Imaginaire“ primenantis Paulius Sukauskas, o Alyvydas Saplys sumaniai suvaidino tarno vaidmenį. Vidmanto Šilinko ir Simono Namiko trumpa, bet sklandi vaidyba taip pat parodė jų sugebėjimus scenoje.

Vaidinimo moters vaidmenis itin natūraliai atliko aktorės Aldona Karosaitė, Jolanta Vaičiūtė, Inga Pivorūtė ir Laima Gaižutienė. Visų aktorių švari lietuviška tarsena bei judrumas ir laisvumas scenoje sudarė žiūrovams gerą įspūdį. Tokių pat gražių pastangų bus tikimasi ir toliau iš „Aitvaro“, ateinančiais metais švenčiančio savo veiklos 25-metį. Ilgametei režisierėi Aldonai Dargytei-Byszkiewicz ir visiems aičiaučiems buvo įteiktos gėlės. Žiūrovai per pertrauką buvo pavaišinti kava ir pyragaičiais.

Meno parodos

Jos buvo trys: tautodailės, šiuolaikinio meno ir mirusiųjų dailininkų. Visos vyko Anapilio parodų salėje spalio 12 d. Tautodailės paroda, suorganizuota Toronto skyriaus, vad. A. Vaitonienės, 5 v.p.p. atidarė dail. A. Tamošaitis, pasakydamas ilgoją kalbą. Ribotas laikas daugeliui lankytojų nebeleidė atimniamie valstybės gyvenime visuotiniai pripažintas moralines vertybes. Kaip Lietuvos diplomatinis atstovas Šventajam Sostui nepagalvėsiu pastangų, kad Lietuvos santykiai su Šventuoju Sostu ir ateityje sklandžiai plėtotųsi, duotų apčiuopiamų rezultatų. **Vatikano radijas**

MYLIMAM SŪNUI ATA

ALBERTUI RAMANAUSKUI,

pačioje jaunystėje ir staiga iškeliavus į amžinybę, nuoširdžiai užjaučiame jo tėvelius bei visus artimuosius – Danutė Kekienė ir sūnus Tomas West Lorne, Ont.

PADĖKA

A. a. ZENONAS ŠIMKUS

mirė rugsėjo 21 d. Lietuvoje, palaidotas Kaune.

Priimkite mano nuoširdžiausią padėką už maldas, gėles, paguodos žodžius, parodytą šilumą ir dėmesį bei globą sunkiausiaj netekties valandą. Su gilia padėka – žmona Dalia Šimkienė

Neliūdėti, o pagarbiai nusilenkti

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Su gelstančiais, krintančiais lapais ateina ruduo, kuriame dauguma žmonių mato liūdesio ir praradimų ženklus. Bet ar iš tikro taip yra? Lietuvos ūkininkų ruduo yra turtingas derliaus nuspalvina auksu spalvomis ir slepia pažadą, kad po žiemos šalčių ir sniego pūgų medžiai vėl pasipuos naujais pumpurais, sužaliuos pievos, pražys obelys ir vyšnios... Ruduo – tai tik saulės tako vienas epizodas – kaip diena ir naktis, žemei sukantis apie savo ašį. Kiekvienas metų laikas, nuo pavasario iki rudens, yra tik gyvenimo rato pasisukimas.

Lapkričio 2 dieną minėsime Vėlinės, lankysime kapus, melsimės už brangius asmenis, iškeliauvusį į amžinybę, ir jausime pareigą liūdėti. Bet kodėl? Jei laikas gydo žaizdas ir mašina praradimo skausmą, tai, prisimenant mūsų himno žodžius, iš praeities reikia stiprybę semti, ne skęsti liūdesy, nes jis mažina jėgas, silpnina pasiryžimą ir paralyžuoja veiksmus.

Seniai praradau savo brangius tėvelius, bet nebesigraudu, tik esu jiems dėkinga už tą, ką jie man davė mano ateičiai, mane suformavo pozityviu žmogumi ir skatino nešti džiaugsmą kitiems. Pagalvodama apie juos, tejuočiu giliu dėkingumu jausmą, kurio tikuoosi ir iš savo vaikų ir kurio turime visi tikėtis iš ateinančių kartų.

Graudi, skausminga ir tragiška paskutiniųjų dviejų šimtmečių Lietuvos istorija mus išmoko liūdėti dėl brutalių trėmių į Sibirią, nežmoniškų tautųdystės veiksmų. Tačiau privalome būti graudintūs, bet jauti dėkingumą tiems, kurių mūsų tarpe nėra ir kurių kančių dėka tautos istorijos lapuose įrašyti žygdarbiai tapo kertiniu akmeniu tautos ateičiai, heroizmo ir tėvynės meilės šviesa, išryškinti laisvės idealą. O tie, kuriems teko Sibiro tremtis, tik dar giliau įprasmino žmogui įgimtą laisvės troškimą bei ją atiman-

A. a. poeto Henriko Nagio prisiminimo valandėlė pradėtas XXXIV-tųjų Kanados lietuvių dienų literatūros vakaras 1996 m. spalio 11 d. Priskėlimo parapijos parodų salėje. Nuotraukoje VINCAS PIEČAITIS ir RAMUNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ, deklamuoję mirusiojo poeto kūrybą Nuotr. D. Blynaitės

Atsiveikimas

Po koncerto Toronto Lietuvių Namų Kar. Mindaugo meninė rinkosi jaunimas atsiveikimo vakarone. Grojant Toronto lietuvių kapelai, vadovaujant I. Pivorūtėi, smagiai praleistos kelios valandos atitiko besišėdiančią pakilią nuotaiką, susikaupusią per sėkmingas ir malonias tris to didžiojo lietuvių susitikimo dienas. Vytauto Didžiojo menėje rengėjai suruošė priėmimą svečiams, kurio metu smagiai pabendrauta, pasidžiaugta gražiai praėjusia švente, padėkota pirmininkei D. Garbaliuskienei už didelį, daug poilsio valandų atėjusių, samunamo ir energijos pareikalavusį darbą. Palinkėta ir toliau taip gražiai darbuotis.

Spalio 13, sekmadienį, visoje trijose lietuviškų parapijų šventovėse buvo aukojamos Mišios, laikomos pamaldos prisimenant išeiviją ir Lietuvą. Lietuvos kankinių šventovėje Mišias aukojė ir pamokslą pasakė klebonas kun. Jonas Staškus. Priskėlimo šventovėje – vysk. Paulius Baltakis, OFM, ev.-liuteronų Isganytojo šventovėje pamaldas laikė kun. A. Žilinskas. Visose buvo matyti nema-

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Tel. 416 532-7115
*Susitarus prima
pacientus ir vakarais*

Lietuvą po 52 metų aplankius VII

JUOZAS ŽYGAS

Per tą laiką ir mano kaimynės iš savo kambarių išėjo, tad ir aš pasiėmęs lagaminuką į kavinę ėjau. Kavinę radome jau atidarytą ir mes tebuvome vienišeliai svečiai. Patarnavimas buvo geras ir pusryčiai geri, be to, pigūs. Mums jau buvo sakytas, kad Marijampolėje ir kitur dvigubai mokėtume. Tai buvo pirmieji ir paskutiniai mano kelionėje pusryčiai, kuriuos buvo galima pusryčiais vadinti. Mums bebaigiant valgyti ir mūsų autobusiukas atsirado. Kadangi nebebuvo su jokiais oficialiais parengimais surišti, važiuojame įdamesnių vietų lankyti.

Pirmiausiai važiuojame į Kudirkos Naumiestį. Pačiame miestelyje vienas kiemas buvo pilnas įvairių statulų: Darius ir Girėnas, Vytautas, arklys ir dar daug kitų statulų. Visos truputį didesnės už natūralų dydį.

Nuvažiuojame į kapines. Stankūnų šeimos ir dr. V. Kudirkos kapų aplankyti. M. Stankūnienė ir jos giminaitė vežėsi gėlių vazonečius, kurių prieš tai nebuvau pastebėjęs. Stankūnų šeimos kapai gerai sutvarkyti, juodu akmeniu apremuoti ir padengti. Atkreipiau dėmesį į didesnį paminklą – tai advokato Juozo Stankūno, buvusio Vilniaus Didžiojo seimo prezidento nario ir Marijampolės apygardos teismo pirmininko, mirusio 1936.III.27. Tai tėvas Jono Gintauto Stankūno – Magdalenos Stankūnienės vyro, kuris lankydamsis Lietuvoje 1993 m. lapkričio 5 d. mirė Vilniuje ir palaidotas šeimos kapuose.

Kol moterys kapus tvarkė ir valė, aš nuėjau prie dr. Vinco Kudirkos kapo, kuris yra gal 20-25 žingsniai nuo Stankūnų kapo. Kapas gerai prižiūrimas, aptvarkytas ir šviežios gėlės padėtos. Apskritai kapinės tvarkingos ir gerai prižiūrimos.

Tolimesnis mūsų kelionės tikslas – Paežerių dvaras. Esu minėjęs, kad važiuojami į Vištytį buvome ten stabilėje, o mano bendrakeleivės, važiuodamos kitu automobiliu, nebuvo ten užsukusios. Be to, norėjome geriau apžiūrėti.

Vincas Kudirka savo mokslo pradėjo Paežerių mokykloje, kurią taip pat lankė ir A. Kriščiūkaitis-Aišbė. Nuvažiuojant į Paežerius radome rūmus atidarytus. Buvo pora darbininkų, apžiūrėję, kokie darbai pirmoje eilėje atliktini. Ten bus Vilkaiviškio rajono muziejus. Rūmuose dar išlikę pora gražių sietynų.

Grįždami atgal užsukome į Didžiuosius Šelvius ir jau radome stogastulpį Antano Vaičiū-

laičio atminimui pastatytą. Mano bendrakeleivės padarė keletą nuotraukų, ir važiuojant atgal į Vilkaiviškį. Ten bibliotekoje mums buvo numatyti pietūs. Susirinko visi bibliotekos ir muziejaus darbuotojai. Ir vėl buvo pilnas vaišių stalas. Man labai patiko juodųjų serbentų trauktinė (degtinė). Grįžęs į Vilnių tokią nusipirkau. Mano manymu, tokią būtų galima ir į Vakarus eksportuoti. Pradėjus išsikalbėti paklausiau, koks bibliotekos darbuotojų atlyginimas. Atsakė gaurančios 250 Lt.

Marija Remienė, kuri buvo mūsų kalbėtoja, padėjo už tokias vaises ir pasakė, kad dabar ji turinti pakeisti nuomonę. "Mano tėviškė prie Ukmergės. Frontui artėjant, tėvai nutarė namus palikti ir trauktis, tai tėvas nutarė trauktis per Žemaitiją. Jis sakė, kad Suvalkijoje net vandens stiklo negausi. O dabar matau visai skirtingą vaizdą".

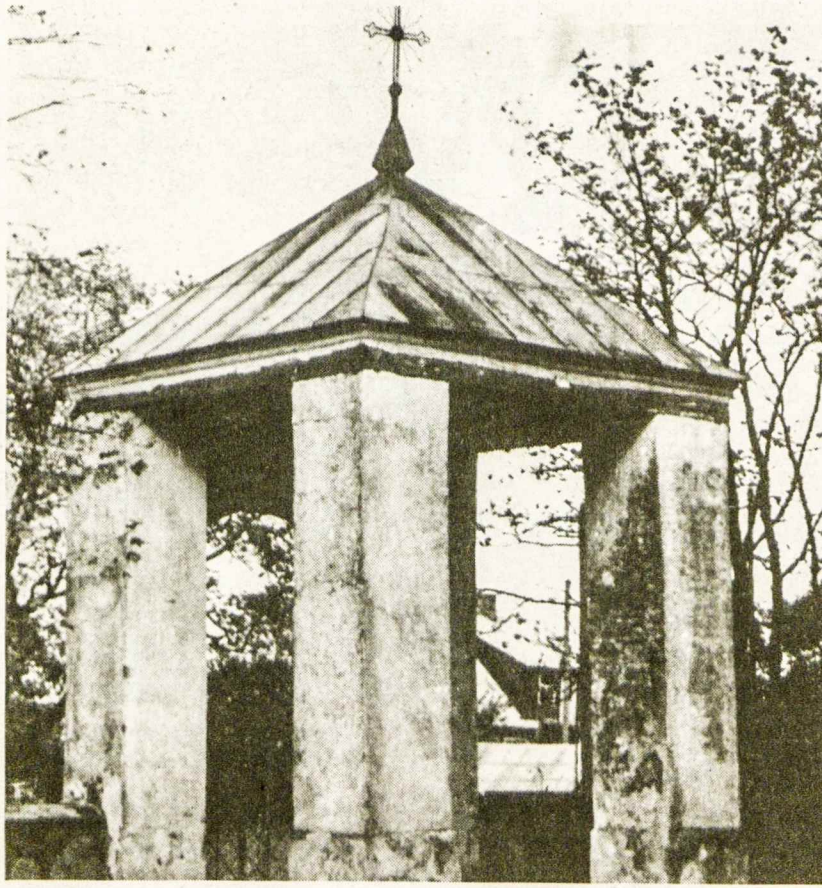
Po pietų vėl rengėmės važiuoti. Prie mūsų prisidėjo Gabrielė Karalienė, muziejaus direktorė. Paskui paėmėme Juliją Švabaitė-Gylienę. Ir vėl tik jau naujais keliais važiuojame. Dabar pasukome į Petro Rimšos tėviškę.

Čia norėčiau įterpti pastabą. Nežinau, ar dabar jau taip yra visoje Lietuvoje, bet Vilkaiviškio rajone, kur važinėjome, tai visų žymių žmonių tėviškės yra ant kelių nurodomos rodyklėmis, tad lankytojams yra lengviau orientuotis.

Dar P. Rimšos tėviškės neprivažiavę pastebėjome rodyklę. Jo tėviškė – tai labai stambus ūkininko sodyba. Ant daržinės ar tvarto buvo gandalrizdis, ant jo stovėjo gandraš, kuris mus pasveikino garsiu kleginimu.

Jokio žmogaus nesimatė. Netrukdomi įėjome į trobą, kur yra keletas P. Rimšos kūrinų, nuotraukos ir daiktai, susiję su jo gyvenimu. Kas dabar tame ūkyje gyvena, negalėčiau pasakyti. Prieš įvažiavimą į jo sodybą, kitoje kelio pusėje, buvo didelis dengtas šiltnamis. Kad oras galėtų judėti ir gal kad bitės įskristų, buvo lyg langeliai atidengti. Tad ir mes savo nosis sukišome pasižiūrėti. Matėsi skinami agurkai, pomidorai jau buvo užmezgti, ir apie juos bitelės dūzgė. Tad ir nenuostabu, kad prie maisto visuomet būdavo šviežių agurkų.

Sekantis mūsų kelionės tikslas buvo J. Basanavičiaus tėviškė. Kadangi turėjome gerus vadovus, mums jokių rūpesčių nebuvo. Į Basanavičiaus tėviškę nuvažiavus ir mums iš autobuso lipant, prie mūsų artėjo didelis šuo. Iš pradžių buvome nerūsūs, bet tas šuo buvo labai draugiškas ir su mumis kartu vaikščiojo. Sodyba buvusi gana didelė, bet nedarė tokio įspūdžio, kaip S. Nėries ar P. Rimšos. Į trobos vidų mūsų vadovai nevedė. Turbūt ten nieko nebėra, kas su Basanavičiumi ryšį turėtų. Sodyba dabar yra svetimo žmogaus rankose, bet jis, atrodo, žmogus rūpestingas ir tuo metu buvo vedamas požeminis elektros kabelis į trobą. (B.d.)

Palevenėls varpinė Kupiškio rajone – respublikinės reikšmės architektūros paminklas
Nuotr. H. Paulausko

Prezidentai sodelyje, prezidentūra apleista

Prieškarinės nepriklausomos Lietuvos buvusių trijų prezidentų statulos įkurdintos prezidentūros sodelyje Kaune, bet prezidentūros rūmai apleisti – langai užkalti lentomis, nėra elektros, nešildomi. Numatyta ateityje rūmus atnaujinti ir įrengti muziejų. Tam betgi reikia didelių sumų pinigų

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS, Los Angeles

"Lietuvos aido" laikraštyje Vilniuje rašoma apie tris naujai pastatytas buvusių Lietuvos prezidentų skulptūras prezidentūros rūmų sodelyje. Šalimais riogso užkaltais langais, apleistas pastatas – buvusi prezidentūra Kaune.

Vytauto Didžiojo karo muziejaus prezidentūros srities vedėja A. Veilentienė sužinojo, kad prezidentūroje rasti didžiuliai paveikslai, todėl atskubėjo aplankyti. Galai būti, kad jie likę iš prezidentūros gyvavimo laikų. Ji su palydove nutarė apžiūrėti pirmo aukšto patalpas, pasiūlydamos proektūriui, langai užkalti, elektros tiekimas nutrauktas – kaip po žemės drebėjimo. Antrame aukšte dar yra grindys, išlikę prezidentūros laikų laiptų turėklai ir dvejos durys. Visa kita pakeista, perstatyta, išardyta, užmūryta...

Šiuo metu tyrinėjimo darbus ten atlieka AB "Kauno paminklų restauravimo ir projektavimo institutų" architektai.

1993 m. vasario 25 d. posėdyje, kuriame dalyvavo tautinių sąjungos, krikščionių demokratų, socialdemokratų, valstiečių liaudininkų partijų atstovai, pritariant Vytauto Didžiojo karo muziejaus administracijai, sudaryta iniciatyvinė komisija Lietuvos respublikos prezidentūrai A. Smetonos, A. Stulginskio ir K. Griniaus skulptūroms įrengti buvusiam prezidentūros sodelyje.

Šių skulptūrų gamybai aukšto Lietuvos įstaigos ir įmonės, bankai ir kai kurie pavieniai asmenys. Iš užsienio lietuvių aukėjo – dr. Leonas Kriaučelūnas (Lemontas), Povilas Vaičekauskas (Čikaga), D. Britanijos lietuvių sąjunga.

Lietuvos prezidentų įamžinimo komitetas JAV-se per įgaliotinį Eugenijų Bartkų 1996 m. vasario 16 d. buvusių presiden-

tų skulptūrų atidengimo iškilinėse įteikė 5,100 dolerių.

Prezidentų K. Griniaus ir A. Stulginskio skulptūros išlietos Vilniaus "Dailės" kombinato, A. Smetonos – privačioje skulptoriaus A. Vauros liejykloje Kaune. Dar trūksta dviejų milijonų litų prezidentūros atnaujinimo darbams ir pusės milijono – apdailai.

Būsimajame muziejuje numatoma įrengti A. Smetonos memorialinį kabinetą. Problema – baldai. Reikėtų surinkti kuo daugiau medžiagos apie A. Stulginskį, K. Grinių ir A. Smetoną, jų politinę veiklą, asmeninį gyvenimą, jų šeimų likimus. Tie, kurie tai atsima, ne visada noriai dalijasi atsiminimais su muziejaus darbuotojais.

Taip pat muziejuje bus parodyta Nepriklausomybės akto signatarų, steigiamojai ir kitų demokratinių šeimų veikla bei jų reikšmė Lietuvos valstybei, ministerijų ir jų departamentų veikla, jos kitimas keičiantis vyriausybei. Ypatingas dėmesys bus skiriamas užsienio reikalų ministerijai ir diplomatiniam korpusui. Tyrinėjimų vadovė A. Veilentienė aprodė būsimo muziejaus rodinius – portretus, paveikslus. Ji apgailestavo, kad tik iš kai kurių A. Stulginskio giminių gavo po nuotrauką ir asmeninių daiktų.

Kai į Lietuvą buvo pervežti K. Griniaus palaikai, buvo parvežta ir archyvas bei keletas daiktų. Kultūros ir švietimo ministerija archyvą atidavė centriniam archyvui Vilniuje, daiktus – Karo muziejui. O daiktų buvo – lagaminas, akiniai, lazda ir užrašų knygtė.

Iš prezidentų baldų kol kas muziejus turi tik vieną marmorinį staliuką. Buvusios prezidentūros telefonas šiuo metu yra M. K. Čiurlionio dailės muziejuje. Kai kurie paveikslai, priklausę buvusiam prezidentūrai, galbūt taip pat yra M. K. Čiurlionio dailės muziejaus fonduo-

Baltijos valstybių žingsniai į Vakarus

Estija, Latvija ir Lietuva, spręsdamos savo saugumo reikalus, krypsta daugiau į Vakarus, į Šiaurės Atlanto sąjungą, kurios atstovai betgi neskuba jų priimti – esate dar nepasiruošusios

KAZYS BARONAS, Vokietija

Po ŠAS (NATO) valstybių atstovų pasitarimo Norvegijos Bergeno mieste atrodo, kad B. Jelcinas Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos priėmimui į ŠAS yra iškėlęs baltą vėliavą, tačiau su viena sąlyga: vakariečiai turi pirmiausia pasitarti su Rusija, o ne atvirksčiai. Tai išvada iš pasikalbėjimo su Rusijos krašto apsaugos ministru gen. Rodionovu. Rusas pareiškė, kad ŠAS praplėtimas strateginiu atžvilgiu yra visiškai nereikalingas, nėra šaltojo karo, Rytai ir Vakarai puikiai sugyvena.

Amerikos žodis

JAV krašto apsaugos ministras W. Perry pareiškė, kad strateginiuoseėjimuose Maskva bus atskliausiama, tačiau Rusija neturės balsavimo teisės. Vakarų są-

junga savo ryšius su Rusija nori dar labiau sustiprinti taikos dailinuoje Bosnijoje. Tokia bendradarbiavimo forma turinti būti nustatyta chartoje. Tačiau ŠAS krašto apsaugos ministrai pažymėjo, kad ir nepavykus chartos įgyvendinimui Vidurio ir Rytų Europos valstybės bus įjungtos į ŠAS. Taip rašo vokiečių spauda.

Baltijos valstybės

Tuo pat, po šių vokiečių spaudos agentūros sakinių, kalbama apie Baltijos valstybes, kurios norinčios greito įsijungimo į ŠAS ir aiškias pasisakymo iš Vakarų pusės saugumo klausimais. Tokį norą spalio 28-29 d.d. pareiškė Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentai bendroje deklaracijoje. Tuo pareiškimu jie atsiliepė į spalio 26 d. W. Perry pasakytus žodžius ŠAS ministrams: Baltijos valstybės dar nepasiruošusios narys. Pagrindinis ir svarbiausias reikalavimas naujai priimtam nariui – jo pajėgumas padėti kitam nariui gynyboje. Trys Baltijos valstybės šiuo metu dar nesantys tam pajėgios.

Vokiečių spaudos agentūra pažymėjo, esą bendrame pareiškimе Baltijos valstybių prezidentai užtikrino, kad Lietuva, Latvija ir Estija dabar dėsiant visus pastangas bendrai gynybai ir valstybių stiprumui, kad galėtų pačios save apginti ir kitas valstybes ginti. Be to, prezidentų – A. Brazausko, G. Ulmanio ir L. Meri pasirašytame pareiškimе taip pat sakoma, kad jie ieškos paramos savo siekiuose diplomatiniais keliu kitose valstybėse.

Angliškoji spauda

Rugsėjo 28-29 d.d., Frankfurte leidžiamas "International Herald Tribune" antrame psl. ir didėle antrašte rašė: "Perry tells Baltic: you're not ready". Esą

Antrasis Lietuvos respublikos prezidentas ALEKSANDRAS STULGINSKIS (1920-1926) pagal "Lietuvių enciklopedijos" duomenis. Kai kurių teisininkų nuomone, jis yra pirmasis Lietuvos prezidentas. Nuotr. K. Baliūnaitės

JAV krašto apsaugos sekr. W. Perry pirmą kartą viešai pareiškė, kas jau buvo šnekama pašnibždomis ir tik privačiai, kad Baltijos valstybės nėra pasiruošusios jungtis į ŠAS, tačiau ateityje ir jos įsijungsiančios.

Latvijos užsienio reikalų ministras Valdis Birkavs pareiškė: nepaisant W. Perry komentaro, jo valstybė stengsis įsijungti į ŠAS. Esą diplomatai jau seniai kalba, kad Baltijos valstybių viltys įsijungti pirmame rate labai mažos dėl Rusijos priešinimosi. Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pareiškė, esą jo kraštas mėgins į ŠAS įsijungti tuo pačiu metu, kaip ir kitos Rytų Europos valstybės. "Jeigu Baltijos valstybės nebus pirmos, tai ŠAS turi sudaryti aiškius darbo rėmus likusioms valstybėms".

Atskirai dienraštis pažymėjo, kad Baltijos valstybėse buvo įsteigtos didelės Rusijos karinės bazės. Be to, jose gyvena gausi rusų mažuma. Visi ministrai pareiškė: ŠAS plėsis ir įjungs kitas valstybes, o W. Perry pagyrė demokratines Baltijos valstybes, kurios buvo įjungtos į Sov. Sąjungą.

Rusijos nuolaidos?

Kodėl B. Jelcinas tylomis pritaria Lenkijos, Vengrijos, Čekijos įjungimui į ŠAS? Atsakymo toli nereikia ieškoti. Tai sunki Rusijos kariuomenės padėtis. Vokietijos televizija parodė karininkus, renkančius po bulviakasio paliktas mažas bulves, nešančius jas maišais į namus. Namai? Tai karininkų šeimų aplūžę barakai, viena virtuvė keturioms šeimoms, gamtos reikalavimams "būda" lauke. Vokietijoje turėti daugiabučių pastatai su vaikų darželiais, žaidimo aikštelėmis, ir visais patogumais tapo saldžiu sapnu...

Prieš keletą mėnesių vokiečių spaudoje skaičiau, kad Rusijos kariuomenės, pasitraukdama iš Vokietijos, prarado šim-

Pirmasis ir paskutinis prieškarinės nepriklausomos Lietuvos respublikos prezidentas ANTANAS SMETONA (1919-1920 ir 1926-1940). Nuotr. K. Baliūnaitės

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvii Namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

HOW SANTA TRAVELS THE GLOBE IN ONE NIGHT. FINNAIR GATEWAY TO THE WORLD

LAISVOJE TĖVYNĖJE

REGATA KAUNO MARIOSE

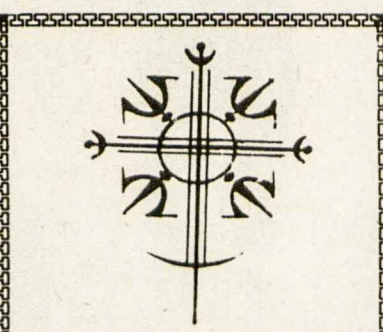
Buriavimo sezonas Kauno mariose buvo užbaigtas tarptautine septintąja regata "Rudens vėjas". Šiemet jos keturių jachtų klasėse dalyvavo beveik 80 buriuotojų iš šešių valstybių. "Lazer-Redial" jachtų grupėje regatą laimėjo kaunietis R. Šiugždinis, "Luč-mini" jachtų – šiaulietis M. Mažeikis, "Optimist" jachtų – lenkas A. Lozowskis. Merginų grupėje regatos nugalėtoja tapo kaunietė G. Volungevičiūtė, bendroje įskaitoje laimėjusi VI vietą, sugebėjusi aplenkšti kelias dešimtis vaikinių.

VYTAUTĖ SEIMO RINKIMUOSE

Talentingoji satyrikė Vytautė Žilinskaitė, artėjant seimo rinkimams, rugsėjo 28 d. "Lietuvos aiše" rašo: "Smagu, kad Lietuva dabar skęsta ne tik skolose, bet ir partijose, partijėlėse, partijukėse. Kai didžiulės valstybės jų vos viena kita, mūsųose – dešimties! Žmogus tik ausimis karpai: ir kada gi spėta jų prisiperėti? O kodėl nesiperėti, jeigu yra duotas gavas karpalis rinkiminė programai kurpti? Štai jis. Mes – nei kairieji, nei dešinieji. Mes – centro kairė (centro dešinė, pusedinė, puskaire, sparnas, pasparnė, papiltė, pakulnė). Tiek kairieji, tiek dešinieji – vieno lauko uogos. Dešinieji – išvirkti kairieji, kairieji – išvirkti dešinieji. Ir tie, ir anie priliudo prie valdžios lovio, kad vogtų, griautų, mulkintų ir skurdintų Lietuvos žmogų. Per juos turime tą, ką turime! Dėl nevykusios ir savanaudiškos dešiniųjų pradėtos, kairiųjų įpusėtos valdymo politikos šalyje įsiviešpatavo skurdas, bedarbiystė, infliacija, neregėtas nusikaltumas, moralinis palaidumas, nebaudžiamumas. Visa šalis atsidūrė prarajoje (pelkėje, budgėje, duobėje, klampynėje)..."

PARTIJOS IR JŲ PAŽADAI

Pasak Vytautės Žilinskaitės, yra partijų ir be pažadų. Atskleidama jų taktika, ji vaizdžiai pasakojama: "Mūsų partija nieko nežada! Ji – daro! Mes sutramdysime infliaciją, atversime užsienio rinką lietuviškai prekyai, mes mązinsime mokėčius ir didinsime pensijas, mes aprūpinsime darbu bedarbius ir aplaužsime ragus mafiozams, mes pažabosime kontrabandą ir prigriebsime bankus, mes paremsime bendroves ir globosime smulkias versloves, mes bendrausime su Vakarais ir susitarsime su Rytais, mes rūpinsimės negaliais, kuriuos visos kitos partijos pamiršo! Ir mes – taip tik mes! – įvesime lietuviškus kasos aparatus! Jo!... Ir dar mes – klau-

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

KLB Vankuverio apylinkėi padidėjus. Sėdi iš kairės: D. Šimkienė, A. Vileitienė; stovi – A. Šimkus ir B. Vileita, KLB apylinkės valdybos pirmininkas Nuotr. V. Kulnio

sykitės ponai iš dešinės, iš kairės ir iš centrų centro! – mes panaikinsime gyvatuko mokėsti! Vo! Be to, mes gluoibusime menininkus, mokslininkus, rašytooojus ir vysą švitmo sistema! Duosim duotaciją iš yžda, ba mias už kuonstytuciją su humanyzmu! Va prie manęs sėdi muokslų duocentas! Lietuviu tauta yra apgauta, apvilta, nuskrastiauta, prispausta. Lietuvos žmonės yra geri, darbštūs, dori, valingi, sumantūs, vaishingi, didvyriški ir išmintingi! Jie gali ir turi gyventi gerai ir gyvens net labai gerai, jei rinksis geriausią, balsuos už sąrašą Nr. (...)."

UTENOS SUKAKTIS

Utena, vienas seniausių Lietuvos miestų, su istoriniuose šaltiniuose jau 1261 m. paminėta pilimi, rugsėjo 28, šeštadienį, atšventė septynioliktą trisdešimt penktąsias metines. Šventės išvakarės Lietuvos prezidentas A. Brazauskas pasirašė aktą, patvirtinantį Utenos herbą ir vėliavą. Utenos herbu yra pasirinkta heraldinė auksinė pasaga su įskelta kibirkštimi mėlyname fone. Paskutinį Utenos herbo variantą paruošė dail. Raimondas Miknevičius. Šventės dalyvių laukė tarptautinė knygženklių ir kitos parodos, tautinio dainų ir šokių ansamblio "Lietuva" ir pučiamųjų orkestro "Trimitas" atlikta programa. Tačiau didžiausia staigmena tapo "Mėsos" bendrovės pagaminta ir išvėrta 735 decimetrų ilgio, 60 milimetrų skersmens, 261 kilogramą svėrusi sukaktuvinė "Utenos" dešra. Ją kiekvienam atnešė 73 mėsininkai. Kiekvieniems 73 miesto metams įamžinti teko po vieną decimetrą "Utenos" dešros. Teisi buvo "Mėsos" dešrų skyrėjas viršinininkė V. Miškinienė, pajaukavusi, kad sukaktuvinė "Utenos" dešra nebuvo sunku pagaminti, bet daug vargo bus turėta ją išdalinant šventėje išalkusiems uteniškiam.

"LIEPSNOS" DEGTUKŲ AUKA

Kauno bendrovės "Liepsna" degtukų pildymo bare kilęs gaisras nusinešė 1942 m. gimusios Birutės Lagunevičienės gyvybę. Viena darbininkė, atvežusi vežimėlių degtukų padėklą, jį paliko praėjime tarp pirmų ir antrų staklių. Gaisrą sukėlė virš antrų staklių plysktelėjusi nedidelė liepsna dėl sieros trinties su metalu. Ji greit buvo užgesinta prie kiekvienų staklių laikomu vandeniu raudoname inde. Tačiau ugnis nuo staklių peršoko prie jų paliktan vežimėlin su degtukais, o iš jo – spintono su degtukais. Gaisro liepsnos užtvėrė kelia prie tų staklių dirbusiems Vironikai Ogintienei ir jau minėtai B. Lagunevičienei. Jos bėgo prie lango, bet ten jas sulaikė jo grotos. Smarkiai apdegusias moteris išnešė bendradarbiai. Jos buvo nuvežtos Kauno klinikų atgaivinimo skyriun. B. Lagunevičienė ten mirė sekančią dieną. Mažiau nukentėję darbininkės, dirbusios prie kitų staklių. Gaisre sudegė pora tūkstančių dėžučių degtukų. Nuostoliai betgi nebuvo dideli, nes vienos dėžutės su 50 degtukų savikaina tėra penki lietuviško lito centai. 1927 m. pastatytose "Liepsnos" patalpose yra pusantrų šimto darbininkų. Jadvygos Pekarskaitės pranešimu "Lietuvos ryte", monopolij turinti "Liepsnos" bendrovė per mėnesį pagamina aštuonis milijonus degtukų. Jos vieninteliai varžovai – Švedijoje pagaminti "Perkūno" degtukai, įsivežami vienos Vilniaus bendrovės. Atrodo, švedai vis dar nėra pilnai praradę tarpukario nepriklausomą Lietuvos turėto degtukų monopolio.

Hamiltono lietuvių tautinių šokių grupė "Gyvataras", pasiruošusi pradėti 1996/97 metų sezono veiklą ir kviečiantį jaunimą jungtis į jų gretas. Nuotraukoje – dalis šokėjų Nuotr. M. Tarvydo

Baltijos valstybių žingsniai...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

tus karininkų ir tūkstančius karių – jie pabėgo ir slaptai apsigyveno Vokietijoje, daugiausia auksinė pasaga su įskelta kibirkštimi mėlyname fone. Paskutinį Utenos herbo variantą paruošė dail. Raimondas Miknevičius. Šventės dalyvių laukė tarptautinė knygženklių ir kitos parodos, tautinio dainų ir šokių ansamblio "Lietuva" ir pučiamųjų orkestro "Trimitas" atlikta programa. Tačiau didžiausia staigmena tapo "Mėsos" bendrovės pagaminta ir išvėrta 735 decimetrų ilgio, 60 milimetrų skersmens, 261 kilogramą svėrusi sukaktuvinė "Utenos" dešra. Ją kiekvienam atnešė 73 mėsininkai. Kiekvieniems 73 miesto metams įamžinti teko po vieną decimetrą "Utenos" dešros. Teisi buvo "Mėsos" dešrų skyrėjas viršinininkė V. Miškinienė, pajaukavusi, kad sukaktuvinė "Utenos" dešra nebuvo sunku pagaminti, bet daug vargo bus turėta ją išdalinant šventėje išalkusiems uteniškiam.

Žinovės nuomonė

Gera Rytų Europos ir Rusijos žinovė Neubert Miriam (keltė kartų lankėsi Lietuvoje) Miuncheno dienraštyje "Sued-deutsche Zeitung" taip pat nagrinėja Rusijos kariuomenės problemas bei jos ateitį. Esą B. Jelcinas rugsėjo 26 d. pasirašė potvarkį pašaukti kariuomenėn 215.000 naujokų. Kiek pašauktųjų atsilieps į ši potvarkį, nežinia. Rusijos kariuomenė yra apgailėtinoje būklėje, tad jauni vyrai ir tėvai mėgina įvairiomis priemonėm išvengti šios tarnybos. Dienraščio bendradarbis pažymi, kad aprūpinimas maistu yra nepatenkinamas, didelis savizudybių skaičius. Be to, siuntimas naujokų į Čėčėniją atbaido vyrus nuo tarnybos kariuomenėje, nors tarnyba konflikto valstybėje sutrumpinama iki 18 mėnesių.

Labai teisingai vokiečių raše, kad šiandieninis Rusijos priešas

esąs krašto viduje ir vadinasi "pinigų trūkumu". Nors kariuomenė iš 4 milijonų sumažinta iki 1,5 milijono, tačiau krašto apsaugos ministerija negauna pakankamai lėšų jos išlaikymui, nes valstybės išdais yra tuščias, neišmokėtus kariams trijų mėnesių algos.

Pasiremama karių "Krasnaja Zvezda" laikraščiū jį raše, kad Rusijos kariuomenė dėl vargingo gyvenimo yra demoralizuota, karininkai prašo atostogų, ieškodami kitų šaltinių šeimoms išlaikyti. Apsirado kyšiai, kariai ir karininkai vagia, perduoda įvairias atsargines automašinas, tankų, lėktuvų dalis, benzina.

Krašto apsaugos ministeris gen. Rodionovas tvirtina, kad Rusijos kariuomenė nepasiruošusi, negali per dvi valandas stoti į kovą. Didelė klaida esanti laikymas specialių dalinių – vidaus reikalų, sienų apsaugos, slapstosios tarnybos. Tie daliniai kainuoja milijonus rublių. Didele "fiasko" baigėsi karas Čėčėnijoje. "Rodionovas" turėtų įvykdyti ne tik kariuomenės reformą, bet ir neužmiršti armijos, kuriai skiriamos milijardinės sumos – baigė vokiečių savo komentarą.

Vidą ir Algį Baltrušaičius 1996 m. spalio 5 d. Gerojo Ganytojo misijos kopyličiūje, Wasagoje, Ont. vedybiniam gyvenimui palaimina kun. Iz. Gedvila

SVEIKINAME

Vidą Krilavičiūtę ir Algį Baltrušaitį,
1996 m. spalio 5 d., Wasagoje, Ontario,
sukūrusius lietuvišką šeimą.

*Dėdė Pranas ir dėdienė Magdalena
Krilavičiai,
pusbrolis Romas ir pusseserė Dana
su šeimomis*

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė,
nuskurdinta ilgų sovietinės okupacijos,
reikalinga ekonominė pagalba.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.
Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukais bei palikimais siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

**TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8**

Hamilton, Ont.

HAMILTONO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ "Gyvataras" po atostogų jau pradėjo naują veiklos sezoną. Studentų repeticijos sekmandieniais 5 v.p.p. salėje po šventovės; jaunių ir vaikų – trečiadieniais 6.15 v.v. abiejose salėse. Laukiame naujų šokėjų. Dėl informacijos skambinti grupės vadovams Elytei Tarvydiennei tel. 385-3676 arba Kazimierui Deksnui tel. 332-6006.

A. a. Z. BAKAIČIO ATMINIMUI "Vaiko tėviškės namams"
aukojo: \$25 – J. Z. Rickai; \$10 – N. Kisūnienė. E.K.

PRISIMINDAMI a.a. ZENO-NA BAKAIČIŲ ir reikšdami užuojautą žmonai, dukrai ir sūniui bei jų šeimoms ir visiems artimiesiems, Kanados lietuvių fondai aukojo: \$25 – Hamiltono lietuvių pensininkų klubas; \$20 – P. Žulys, V. Stanukas, J. G. Kristolaičiai; \$15 – J. R. Pleiniai. A.a. P. Kažemeko atminimui aukojo \$30 – K. Žibienė. Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas. KLF

ATTIAISYMAS. Kanados lietuvių dienų leidinyje Aušros Vartų paraprijos skelbimo pirmame sakinėje vietoje "čia" buvo atspausdinta "Toronto". Leidinio redakcija atsiprašo kleboną kun. J. Liaubą, OFM, ir parapriją už klaidą.

Collingwood, Ontario

Š. M. SPALIO 5 D. WASAGOJE, Gerojo Ganytojo misijoje 2 v.p.p. įvyko Vidos ir Algio Baltrušaičių vestuvės. Į pamaldas susirinko labai daug lietuvių palinkėti jauniesiems laimingo gyvenimo. Šventovėje jautėsi labai pakili nuotaika. Mišias aukojo ir santuoką palaimino kun. Iz. Gedvila, vargonavo Paulina Boisert, giedojo Aleksas Kusinskas.

Tokių vestuvių šioje apylinkėje seniai nebuvo. Jaunųjų liudininkais buvo svočia iš Toronto Genutė Bijūnienė ir piršlys – Bruno Žukas. Po vestuvių apeigų ir pamaldų svečiai vyko į vestuvinę puotą Sunidale Corners salėje. Dalyvaujančių buvo apie 120. Vestuvių pokylis vyko prilaikant lietuviškų papročius. Jauniesiems atvykus, buvo užtvėrtas kelias – piršlys turėjo "išsipirkti", kad galėtų įvažiuoti ir į eiti į salę. O salėje jaunųjų vietos jau buvo užimtoms. Čia vestuviniams drabužiais apsirėngę jau sėdėjo Irena ir Aleksas Kusinskas. Piršlys "išpirkė" vietas jauniesiems. Po to prasidėjo vestuvinės vaišės apatinėje salėje, o viršutinėje salėje Vacl. Povilonis organizavo muziką šokiams ir žaidimams po vaišių.

Vestuvėms vadovavo svočia G. Bijūnienė ir piršlys Bruno Žukas. Buvo skiriamos įvairios premijos už geriausią aprangą, pasirodymus ir vaišes. Visi dainavo lietuviškas dainas. Po vaišių vyko šokiai viršutinėje salėje. Čia visi linksminosi, šoko ir dainavo iki vėlyvo vakaro. Toks malonus ir draugiškas lietuvių subuvinimas tikrai retas šioje apylinkėje. Sveikintinos jaunųjų pastangos ir sutikimas viską organizuoti.

Vida atvyko į Kanadą mažiau prieš 2 metus, buvo netekėjusi. Algis seniai čia gyveno, turi savo namus prie Collingwoodo gražiosu kalnuose. Jis buvo našlys daugiau kaip 2 metus. Abu sutuoktiniai laukiami šios apylinkės lietuvių veikloje. R. G. Steplaitis

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Daiva Navickienė, Bostono lietuviškos šeštadienio mokyklos vedėja, praneša, kad naujiejį mokslo metai buvo pradėti St. Mary of the Hill Milto mokykloje rugsėjo 14 d. Bostono lietuviškos mokyklos lopšeliniai ir dešimt skyrių. Šioje mokykloje dėstoma lietuvių kalba, Lietuvos istorija, geografija ir tautosaka. Mokiniai taipgi mokomi dainuoti ir šokti tautinius šokius. Leidžiama mokinių laikraščiū "Švilpukas". Vedėjos D. Navickienės telefonas – (508) 998-9351.

Lietuvių evangelikų liuteronų

pirmojo sinodo išvijoje penkiasdešimtmetis buvo paminėtas Cikagoje, Tėviškės paraprijos šventovėje, spalio 6 d. Laikinį evangelikų liuteronų sinodą 1946 m. gegužės 30 d. pokarinės Vokietijos DP lietuvių Hanau stovykloje suorganizavo nacių koncentracijos stovyklų politinis kalinys Jonas Grigolaitis su pora dvasininkų. Lietuvius evangelikus tame laikiniame sinode pasveikino kan. Feliksas Kapočius, Šv. Sosto delegatas išvijos lietuviams katalikams. Jis priminė evangelikams liuteronams Rytprūsiose spausdintas maldaknyges Lietuvos katalikams, jiems parūpintas knygnešius, kuriuos gaudydavo Rusijos caro žandarai. Tai buvo ne tik sveikinimas, bet ir kan. F. Kapočiaus padėka už lietuvių liuteronų paramą katalikams. Pirmasis lietuvių evangelikų (bendras liuteronų ir reformatų) sinodas pokarinės Vokietijos Lebenstedte įvyko 1946 m. lapkričio 9-10 d.d.

Argentina

Kun. Juozas Margis, MIC, paskelbtas Rosario miesto garbės piliečiu, mirė rugsėjo 22 d. išskandintas sunkios ligos. Vėlonis yra gimęs 1923 m. rugsėjo 20 d., kunigu iššventintas 1949 m. birželio 5 d. Visas jo darbas buvo skirtas lietuviams ir argentiniečiams Rosario mieste. Ten jam teko būti Šv. Kazimiro paraprijos klebonu, vienuolyno vyresniuoju ir novicijų magistrui.

Australija

Pertho lietuvių liepos 14 d. paminėjo Lietuvos valstybės šventę bei St. Dariaus ir St. Gelėno sėkmingo skrydžio per Atlantą ir tragiškos žūties metines. Minėjimas buvo pradėtas be pamaldų, nes Mišių atšaukti negalėjo lietuvių kapelionas kun. dr. A. Savickis, o kito australo kunigo nepavyko surasti. Dvigubas minėjimas įvyko lietuvių namuose, visiems dalyviams pavalgius bendrus pietus. Paskaitą apie Lietuvos karalių Mindaugą skaitė J. Jau-

Argentina

Kun. Juozas Margis, MIC, paskelbtas Rosario miesto garbės piliečiu, mirė rugsėjo 22 d. išskandintas sunkios ligos. Vėlonis yra gimęs 1923 m. rugsėjo 20 d., kunigu iššventintas 1949 m. birželio 5 d. Visas jo darbas buvo skirtas lietuviams ir argentiniečiams Rosario mieste. Ten jam teko būti Šv. Kazimiro paraprijos klebonu, vienuolyno vyresniuoju ir novicijų magistrui.

Argentina

Kun. Juozas Margis, MIC, paskelbtas Rosario miesto garbės piliečiu, mirė rugsėjo 22 d. išskandintas sunkios ligos. Vėlonis yra gimęs 1923 m. rugsėjo 20 d., kunigu iššventintas 1949 m. birželio 5 d. Visas jo darbas buvo skirtas lietuviams ir argentiniečiams Rosario mieste. Ten jam teko būti Šv. Kazimiro paraprijos klebonu, vienuolyno vyresniuoju ir novicijų magistrui.

Century 21

OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705 429-2121 ar
705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

**Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,
išsikūręs nuosavuose namuose –**

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

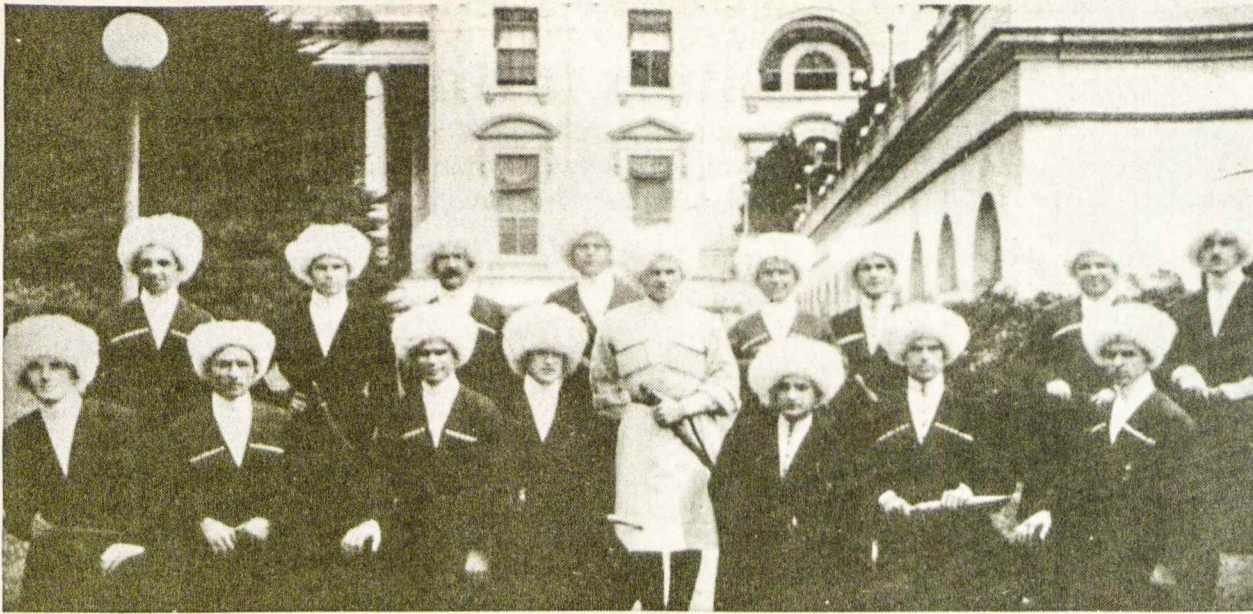
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

<p>MOKAME UŽ:</p> <p>kasd. pal. čekių sąsk. iki2.00% santauapas.....2.50% kasd. pal. taupymo sąsk.....1.75%</p> <p>INDĖLIAI:</p> <p>90 dienų indėlius.....2.75% 180 dienų indėlius.....2.75% 1 m. term. indėlius.....3.25% 2 m. term. indėlius.....4.00% 3 m. term. indėlius.....4.75% 4 m. term. indėlius.....5.00% 5 m. term. indėlius.....5.25%</p> <p>RRSP ir RRIF (Variable).....2.75% 1 m. ind.....3.25% 2 m. ind.....4.00% 3 m. ind.....4.75% 4 m. ind.....5.00% 5 m. ind.....5.25%</p>	<p>PASKOLAS</p> <p>Asmenines nuo.....12.75% nekln. turto 1 m.....5.600%</p> <p><i>Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal sutaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių sutaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimais</i></p>
---	--

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Kubanės kazokų choras apie 1935 metus, kai jis koncertavo JAV prezidentūroje. 1945 m. to choro nariai buvo išduoti sovietams, kurie juos sušaudė

Taip buvo išduoti sovietams kazokų karininkai

Visą išdavimo eigą atliko anglų karininkai ir kareiviai, panaudoję net fizinę jėgą. Tai įvyko Austrijoje II Pasaulinio karo pabaigoje, kur buvo sutelkti kazokų kariai specialiose stovyklose. Dvylika karininkų nusižudė

LEONAS BALTIŠIS

Pats pirmutinis Spittal stovykloje atsirado jau suimtas gen. lt. A.G. Škuro. 1945 m. gegužės 26 d. Lienz miestelyje esančioje gen. mjr. T. I. Domanov'o vyr. būstinėje jis vakarieniavo ir tik po vidurnakčio grįžo į savo kambarėlį. Prieš 3 v.r. staiga pasigirdo beldimasis į duris. Atidaręs duris, generalas pamatė anglų karininką, kuris jam pareiškė, – jis areštuojamas. Įsodintas į karišką automobilį buvo anglų atgabentas į Spittal stovyklą.

Gegužės 28 d., 9v.v., visi kazokų karininkai išsiskirstė nakties poilsiui, bet beveik nė vienas nemiegojo. Išdavimo dieną, t.y. gegužės 29, 5 v.r. karininkams buvo duoti pasukiniai anglų pusrėčiai. Po pusrėčių plk. Bryar buvo vieno ortodoksų šventiko paprašytas, kad būtų leista jam atlikti religines apeigas, kurios jau bus paskutinės. Plk. Bryar su tuo sutiko.

Vėliau jis pasakojo, kad apeigos buvo nepaprastai nuosirdžios ir įspūdingos, o giedojimas – žavintis. Jis tada nežinojo, bet giedojimą atliko Kubanės kazokų choras, pagarsėjęs dar prieš II pasaulinį karą ir kurio visi nariai buvo karininkai. Tai buvo ne Dono kazokų choras, kuriam vadovavo mažo ūgio (1 m. 48 cm.), visų labai mėgstamas ir labai kuklus Sergej Žarov'as. Jo nariai 1939 m. gavo JAV pilietybę ir taip išsigelbėjo.

6.30 v.r. prie stovyklos vartų pasirodė pirmasis anglų sunkvežimis. Prie gen. mjr. T. I. Domanov'o ir jo štabo karininkų palapinės pasirodė anglų karininkas pareikalavo, kad visi karininkai liptų į sunkvežimį. Generalas atsakė, kad jis čia nebėra viršininkas ir negali įsakinti karininkams. Plk. Bryar pareiškė: turite 10 minučių pagalvoti, jei neklusysite, bus panaudota jėga.

Praėjus 10 minučių, niekas nepakluso anglų įsakymui, ir visi susėdo susikabinę rankomis. Būrys anglų karių, ginkluoti šautuvais su durtuvais, su kariškais kastuvėliais, buvo pasiūti palaužti pasyvas kazokų pasipriešinimo. Vienam anglų viršilai, besistengiančiam jėga ištraukti karininką, kažkas jam uždavė per ranką. Tiems ginkluotiems drašuliams tik ir reikėjo prieštasties. Prasiėję baimės neginkluotų žmonių mušimas šautuvų buožėmis, kastuvėliais ir net durtuvais. Šis visai nekaltų žmonių mušimas truko net keliolika minučių. Nelaimingųjų tarpe buvo ir senyvo amžiaus bei labai ligotas generalas Tichotski, kuris sunkiai jau ir paeidavo. Daug karininkų po sumušimo liko be sąmonės ir turėjo būti sunesti į sunkvežimius. Šis žiaurus jėgos pavartojimas padarė savo. Visi kiti tai mačiusieji nutarė nesipriešinti, nes buvo aišku, kad tai nepadės.

Gen. lt. P.N. Krasnov'as tuo metu sėdėjo prie atviro lango savo barakelyje visa tai sekdamas. Pamatė jį anglų kariai nutarė greičiau pasigauti, bet jauniesiems kazokų karininkams tai buvo jau per daug. Jų grupė, atsukėdama prie lango, švelniai pakėlė 76 metų amžiaus generalą, jį nunešė ir pasodino prie šoferio. Jo vaikaitis lt. N. N. Krasnov'as, jn., matė jį persižegnojant ir sukuždant: „Dieve,

sutrupink mūsų kančias“. Gen. lt. P.N. Krasnov'as sėdėjo pirmame autobuse kolonos priekyje. Pačiame gale sėdėjo gen. lt. A. G. Škuro ir jo štabas. Iš viso beveik 1,600 kazokų ir kaukazičių karininkų buvo išvežta iš Spittal lagerio gegužės 29 d.

12 karininkų baigė savo gyvenimą naktį tarp geg. 28-29 d.d.: 3 pasikorė panaudodami elektrinę vielą, 9 nusižudė stiklais persipjaudami gerklės ir rankas. Tik 3 buvo laimingi, kurie nakties metu išlindo pro spygliuotą vielą.

Kolona pradėjus judėti Judenburg link, iš sunkvežimių oradėjo kristi diržai, medaliai, dokumentai. Anglų sargybinių už 1-2 cigaretes gaudavo aukštinę laikrodį. Po keliolikos valandų kelionės priekinė kolona padėbėjo miškingame slėnyje prie Mur upės esantį Judenburgą. Upė faktinai buvo demarkacijos linija, skirianti anglų ir sovietų zonas. Kolona, labai sumažinusi greitį, pradėjo važiuoti per tiltą. Anglų zonos pusė buvo pilna anglų šarvuotųjų ir kulkosvaidžių lizdų. Kitoje pusėje tilto plėvėsavo didžiulė krauju dvelkianti raudona bolsjevikinė vėliava.

Sunkvežimiams važiuojant per tiltą, keliolika karininkų šoko tiesiai į labai sraunią upę. Nė vienas jų neišgelbėjo. Trys karpai ir šiandien tebėra matomi prie upės kranto. Tarp plento Judenburg ir Weiskirchen, 1,5 km nuo tilto, yra didžiulis kapas su ortodoksų kryžiumi, ant kurio angliškai užrašyta: „Čia išlisis nežinomi kazokai.“ Sunkvežimiams sustojus, iš jų pradėjo išlipti kazokų karininkai. Vienas jų pasiprasė leidimo nueiti į išvietę, kuri buvo pastatyta netoli vienos pakalnės. Anglų palydovas buvo tikras, kad dabar jau nėra jokios galimybės pabėgti, bet jo nuostabai šis jaunas kari-

„Juodojo kaspino“ dienos minėjimas Vilniuje 1996 m. rugpjūčio 23 d. Ribbentropo-Molotovo sutartimi, pasirašyta 1939.VIII.23 Lietuva atiteko Sov. Sąjungai, kuri per 50 metų naikino lietuvių tautą. Viršutinėje nuotraukoje – kalba seimo narys ALGIRDAS KATKUS prie paminklo, pastatyto iš įvairių Lietuvos vietovių akmenų, primenančių krašto teritoriją. Apatinėje nuotraukoje – kalba sol. ROMUALDAS VEŠIOTA Nuotr. V. Sukauskas

Jauna ateivė Amerikoje

Į klausimus atsako Čikagos apylinkių Lemonto gimnazijos XI klasės moksleivė Paulė Stasiulytė

– Kaip pakliuvai, Paule, į Ameriką?

– Iš Lietuvos į šią šalį atskridau su savo tėveliais ir vyresniaja sesute Rasa 1989 m. spalio 18 d. Rengėmės gyventi pas mamos tėvelį, mūsų senelį, Feliksą Juodką, kurio taip ir nepasisekė man pamatyti, nes jis tą metų pavasarį mirė.

– Papasakok apie savo artimuosius.

– Mūsų šeima apsigyveno Čikagos priemiestyje, Ateitininčių namuose, Lemonte. Dabar jau septyni metai esame už Atlanto. Abu tėveliai dirba čia pat Lemonte. Man sukako 16 metų. Pernai baigiau Maironio lituanistinę mokyklą Lemonte. Dabar mokausi angliškąją Lemonto gimnazijoje, kur baigiau dešimt klasių. 22 metų sesutė Rasa Lewis universitete rengiasi būti diplomuota anesteziologe.

– Kuo skiriasi tenykštė mokykla nuo lietuviškosios?

– Mokyklos daug kuo skiriasi. Lietuvoje moksleiviai mokosi toje pačioje mokykloje nuo I iki XII klases. Amerikoje šis mokslas suskirstytas į tris tarpsnius: pradinis I-V, vidurinis VI-VIII ir gimnazijos IX-XII klases. Čionai mokslas prasideda rugpjūčio pabaigoje, o baigiasi gegužės gale arba birželio pirmosiomis dienomis. Mokiniamis būna septynios pamokos, kurios prasideda 7.40 ir 8 v., baigiasi po pietų 2.30 ir 3 v. Pamoka trunka 45 minutes. Pažymiai žymimi ne skaičiais, o raidėmis: A-10 taškų, F-1. Praėjusiais metais X klaseje mokėmės geometrijos, dailės, literatūros, ispanų k., fizinio lavinimo, istorijos, kompiuterio. Mokiniai automobilių gali pradėti vairuoti nuo 16 metų.

– Kaip bendrauji su amerikiečiais ir lietuviams?

– Lietuva – mano gimtoji žemė, kur gimiau ir augau, todėl susirašinėju su giminėmis ir draugais. Čionai, Lemonte, priklausau Stulginskio-Lipniūno ateitininčių kuopai, lankau tautinio šokių ratelį „Spindulio“ grupėje. Sekmadeniais per pamaldas pal. Jurgio Matulaitio lietuvių katalikų misijos šventovėje retkarčiais skaitau Šv. Rašto ištraukas – skaitinius. Laisvalaikiu su draugais žaidžiu tenisą, važinėjuosi riedukais, kartais pasižiūriu kino filmą, nučinu į parduotuvę. Mėgstu skaityti knygas ir klausytis muzikos. Vasaromis dažniausiai važiuoju į Dainavos stovyklą Mičigano valstijoje.

– Kur esi važinėjusi ir ką mačiusi?

– Su mūsų šeima jau aplankėme Niagaros krioklį, o aš su mokyklos draugais buvau Misurijje (Missouri), St. Louis, Springfilde (Springfield), Ilinojaus (Illinois) valstijoje, Mičigano ir kitur.

– Kaip čia gyvena tavo bendraamžiai?

– Nemažai mano draugų dirba – prižiūri šeimos mažus vaikus arba restoranuose padavėjais, krautuose pardavėjais, Aš irgi prižiūriu vienoje šeimoje vaikus. Kai kurie mano šešiolikmečiai draugai vairuoja automobilus, vasaromis dirba.

– Ar esi įsitįngusi į religinį gyvenimą? Kaip jame dalyvauji?

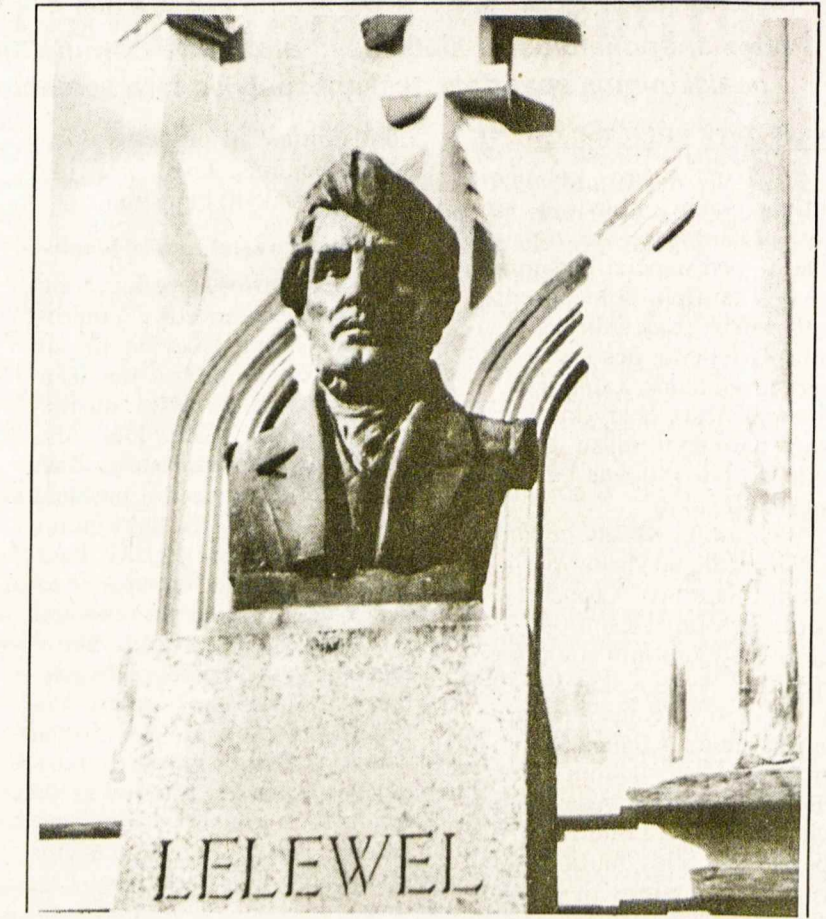
– Pasaulis savaime neatsirado. Jį sukūrė Dievas, todėl tikiu Viešpatį, galimą, gerą Kūrėją ir Jo Sūnų, Jėzų Kristų, įsteigusį Bažnyčią, tokią organizaciją, kuri nurodo žmonėms gyvenimo gaires, nubrėžia krikščioniškojo gyvenimo idealą. Bažnyčia ne tik moko, bet ir ragina būti arčiau Dievo, kuris mums suteikė nemarumą, nemirtingą sielą. Taigi, kaip visi katalikai, ir aš esu Visagallo Dievo vaikas, visuotinės Bendrijos narė. Mano pareigos šiuo metu – gerai mokyti, tikslingai bręsti ir, kiek galiu, reikštis pilnatise katalike

• Aš esu taikos žmogus. Dievas žino, kaip aš myliu taiką, tačiau tikiuosi, jog niekada nepasidarysiu toks niekšas, kad priespaudą palaikytiau taika. (L. Kossuth)

lietuviškoje bendruomenėje. Tautinių požiūrių – išlaikyti lietuviškumą ir kitiems padėti jo neužmiršti. Kultūriniai atžvilgiai, būdama sąmoninga katalikė, – nenutolti ir prisidėti išlaikyti tas ilgąsias tradicijas, kurias atsiėmėme iš Lietuvos, visomis išgalėmis turtinti lietuviškuosius kultūros pradmenis šio krašto geraisiais lobiais. Man rūpi lavinti savo protines išgales, stiprinti ryžtą, valią, pasicimti kuo daugiau žinių bei praktinių įgūdžių šeimoje ir mokykloje. Svarbu būti gera, paslaugia dukra tėveliams ir taikia, draugiška, patiklia savo sesei. Mano adresas: P. Stasiulytė, 12690 Archer Ave., Lemont, Ill 60439 USA.

– Dėkui, Paule, už atsakymus. Telydi visų lietuvių, Jūsų šeimos narių, ypač visų ateitininčių, žingsnius dangaus malonė ir Šv. Mergelės Marijos nuolatinė globa.

Šnekėjosi – kun. K. J. Ambrasas, SJ

Paminklas lenkų visuomenės veikėjui, Vilniaus universiteto profesoriui istorikui Joachimui Leleweliui (1786-1861) senosiose Vilniaus Rasų kapinėse Nuotr. Alf. Laučkos

Lenkų ir žydų santykiai

Jie ir dabar įtempti – reiškiasi abipusiais kaltinimais. Jie atsispindi ir lenkų spaudoje. Kai kur paliečiama ir Lietuva

Pastaraisiais metais žydų lenkų santykiai labai blogi. Jie blogi nuo karo pabaigos, tačiau Lenkijai esant sovietų valdžioje apie tai nebuvo galima viešai nei kalbėti, nei rašyti. Lenkijai atgavus nepriklausomybę ir spaudos laisvę, apie žydų-lenkų kiverčius ir jų prieštastis spauda galėjo laisvai atskleisti faktus ir pareikšti savo nuomonę. Tų prieštastių buvo daug, nes lenkų antisemitizmas prasidėjo XIX š. pabaigoje. Šiuo metu lenkų spaudoje yra diskutuojamas jų tik kelios.

Aukštieji pareigūnai

Visų pirma lenkų spauda dar ir dabar primena, kad sovietams okupavus Lenkiją ir jos saugumo aparato aukštas pareigas Stalinas paskyrė kan daug žydų. Šių žydų pavardės, kaip Berman, Minc, Specht ir kitų, yra dažnai lenkų spaudoje karuojamos. Jiems yra prikišama atsakomybė dėl lenkų tautos pokario nelaimių – trimjų, kalinimų, kankinimų ir žudymų.

Lenkų spauda pamiršta pamėninti, kad ne tik pačias aukščiausias vietas satelitinėje Lenkijoje buvo užėmė lenkai, bet ir žemiausias. Kai buvo įsakoma mušti demonstrantus arba šaudyti į streikuojančius darbininkus, šiuos įsakymus vykdė lenkai. Jie sakydavo: „Mums ponas generalas (Jaruzelskis) davė lazdą, kad jis muštume, ir mes jus mušim“. Teismo bylos dėl šių žiaurumų vyksta Lenkijoje dar ir dabar.

Žydai saugumo organuose buvo ligi 1968 m., kai Lenkijos liaudies respublikos valdžia, siekdama populiarumo, priverė įvairiais būdais žydus emigruoti iš Lenkijos. Nuo to laiko žydų lenkijoje liko labai mažai.

Aušvico lageris

Kita kivirčo priežastis – buvusio Aušvico konclagerio teritorijoje įsikūrusios vienuolės karmelitės, o šiuo metu – planas ten statyti didelės parduotuves. Šalia kitų tautybių, apie milijonas žydų buvo šiame mirties lageryje nužudyti. Jie šio lagerio teritoriją laiko šventa vieta ir nenori, kad ten būtų religinės institucijos arba prekyvietės. Prie seselių karmelityų gyvenamo pastato buvo demonstracijos ir peštynės, o spaudoje – karštos diskusijos. Šią problemą išsprendė pats Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, partipinęs vienuolėms kitas patalpas ir patarė Lenkijos episkopatui laikytis pasirašytos sutarties. Dabar kovojama dėl parduotuvė vietos.

Kielcų pogromas

Nemalonu tuo lenkams prisiminti Kielcų pogromą, įvykusį 1946 m. liepos 4 d. Šiam įvykiui šiais metais sukako 50 metų. Jis buvo plačiai paminėtas. Kielcų pogrome buvo žiauriai nužudyti 42 asmenys, beveik visi žydai. Tai padarė su-

kurstyta minia, kurioje buvo ir lenkų milicininkai. Dėl šio įvykio dešimieji kaltina komunistus sąmoningu nebandymu ši pogromą laikui sustabdyti, o kairieji – dešiniuosius dėl jų pogrindžio varomos priešzydiškos agitacijos. Abi pusės sutinka, kad žudė lenkų rankos.

Filmai

Dar viena kivirčo priežastimi yra filmai „Holocaust“, „Shoah“ ir „Shtetl“, kuriose lenkai pavaizduoti kaip tamsuliai ir antisemitai. Jautrus lenkai netgi protestavo dėl filmo „Shindler's List“, kuriame tariamas priešlenkiškumas netrukia nė minutės: vienoje scenoje varomiesiems gatvė žydas maža remigaitė sušuko „Sudie, žydai“, o kitoje – konclagerio sargybėnė praėjo gryna lenkų kalba. Jeigu kas tuo metu mirktelėjo, galėjo šių scenų ir nepastebėti.

Lenkai nepastebėjo, o gal nenorėjo pastebėti dviejų uniformuotų ir šautuvais ginkluotų lenkų policininkų, kurie prisidėjo prie žydų varinėjimo. Tai vokiečiams tarnavusi lenkų „Mėlynioji policija“ („Polsische Ordnungspolizei“), apie kurią lenkai vengia kalbėti, tvirtindami, kad jų tarpe kolaborantų nebuvo.

Liečia ir Lietuva

Visa tai Lietuvos ir lietuvių neliečia, išskyrus žudynes, kurios įvyko 1944 m. spalio 19 d. Eišiškėse, sovietų okupuotoje Lietuvoje, bet tik tiek ir teliečia.

Atidarant Vašingtono Holokausto muziejų Eišiškių holokausto parodos organizatorė prof. Yaffa Ellach, lenkų korespondentams girdint, pasakė, kad jos motiną ir mažą broliuką nužudė „Armia Krajowa“. Kilus lenkų reakcijai, ji tai pakartojo 1995 m. balandžio mėn. žurnale „U.S. News and World Report“ ir vėliau, atsakydama į lenkų spaudos komentarus, dar kartą dienraštyje „The New York Times“ 1996 m. rugpjūčio 6 d. laidoje. Taip pat filme „Shtetl“ yra parodytas su Yaffa Ellach jos Niujorko bute-archyvę pokalbis, kuriame ji savo kaltinimus dar kartą patvirtino.

Lenkų kaltinimai

Kadangi kelis kartus pakartota Eišiškių žudynių istorija nebuvo vienodai papasakota, JAV lenkų laikraštis „Zgoda“ 1996 m. birželio 1 d. laidoje apkreipė Y.E. melu: „Šis sukrečiantis lengvapėdiškumas pateikiant prieštaraujantis įvykio versijas, nesiskaitymas su istorine tiesa ir tikrove aiškiausiai liudija, kad Yaffa Ellach kaip ir Marian Marzyński (filmo gamintojas) tikrai nieko nežino apie jų šeimos narių žuvimo aplinkybes. Tame nėra nieko nuostabaus – tuo metu jie buvo dar maži vaikai. (...) Yaffa pasakė dar daugiau, tvirtindama, kad

1941-1944 m. daug Eišiškių ir jų apylinkių žydų nužudė lenkų partizanai AK nariai ir vietiniai lenkai kaimiečiai“.

To paties laikraščio 1996 m. rugsėjo 1 d. laidoje prof. J. Radzilowski rašo: „Lenkų ‚Armia Krajowa‘ pasmerkė žydų žudymą. Buvo keli atsitikimai, kad AK kariai, kurie užpuolė žydus, nuobauti – sušaudyti. Tik kraštutiniai elementai, nepriklausą AK, nuolat užpuolė pogrindžio žydus, tačiau jie buvo laikomi kriminaliniais nusikalteiliais ir tikrai tokie buvo“. (Kai AK brigados vadas „Lupaszko“ išūdė dešimtis Dubingių kaimo gyventojų, nebuvo AK vadovybės pasmerkimas).

Su Yaffa Ellach pradine šių žudynių versija sutiko šių žudynių dalyvis AK narys Mikolaj Babul „Gaj“, kuris Toronto lenkų savaitraščiui „Głos Polski“ pasakė: buvo siekiama nužudyti NKVD kapitoną, kuris gyveno tame pačiame name, kaip ir Yaffa Ellach. „Bandyti jį likviduoti, įvyko susišaudymas, kuriame sovietų kapitonas buvo sužeistas. Deja, atsitiktina šio susišaudymo auka tapo tame name gyvenanti ponis Sorenson (Y.E. motina) su savo sūneliu“. Y.E. tuo metu buvo pasislėpusi spintoje, pro plyšį žudymą matė ir nemanė, kad jis buvo atsitiktinis.

Šis įvykis Eišiškių miestelį, žydiškai „Eišišok“, išgarsino visame pasaulyje.

Antisemitizmo žala

Apie lenkų antisemitizmo žalą „Tygodnik Powszechny“ redaktorius J. Turowicz rašė: „Yra žinoma, kad šių dienų antisemitizmo pasireiškimas mūsų krašte yra pastebimas Vakaruose, kur jis yra mums nepalankiu būdu išpučiamas, daro žala mūsų naujai atgautai demokratijai ir yra kliūtis mūsų kultūriniam ir dvasiniam išsivystimui į Europą. Tačiau svarbiau negu tai yra Lenkijos įvaizdis pasaulyje ir žala, kurią antisemitizmas padaro mūsų tautiniam ir krikščioniškam gyvenimui“.

Apie antisemitizmo priežastis J.T. rašė: „Nepretenduojantį mokslinę šio dalyko sklaidą galima saukti, kad šis antisemitizmas turi tris pagrindinius šaltinius. Pirmasis yra ekonominis – varžybos, kylančios dėl žymaus žydų skaičiaus dalyvavimo pramonėje ir prekyboje. Antras – savo rūšies neapykanta, nepalankumas žmonėms ‚svetimiems‘, ‚kitokiems‘, dėl kitokių papročų ir aprangos, skirtingo tikėjimo bei kultūros ir iš dalies skirtingos kalbos. Pagaliau trečias šaltinis religinis – žydų, visų žydų, taip pat ir šiandien gyvenančių kaltinimas atsakomybe už Kristaus mirtį, taigi žudystę, ir taip pat tiesioginis žydų kaltinimas ritualiniu žudymu“. J.B.

SPORTAS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.00%
180-364 d. term. ind.	3.00%
1 metų term. indėlius	3.25%
2 metų term. indėlius	3.75%
3 metų term. indėlius	4.25%
4 metų term. indėlius	4.50%
5 metų term. indėlius	5.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.00%
1 metų GIC-met. palūk.	3.50%
2 metų GIC-met. palūk.	4.00%
3 metų GIC-met. palūk.	4.50%
4 metų GIC-met. palūk.	5.00%
5 metų GIC-met. palūk.	5.50%
RRSP, RRRIF ar OHOSP	2.75%
RRSP ir RRRIF-1 m. term. ind.	3.50%
RRSP ir RRRIF-2 m. term. ind.	4.00%
RRSP ir RRRIF-3 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRRIF-4 m. term. ind.	5.00%
RRSP ir RRRIF-5 m. term. ind.	5.50%
Taupomąjį sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki.	2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	7.50%
Sutarties paskolas nuo	7.50%

Nekiln. turto paskolas:

Su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų	5.75%
	2 metų	6.25%
	3 metų	6.75%
Su keičiamu nuosimčiu	1, 2, 3 metų	5.70%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitas

Dožadame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkaitoto turto vertės. Parduodame pinigines perla'das (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC" kortelė**

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos komanda su treneriu A. MILONU (pirmas kairėje), vadove Z. MARČIULIONYTE (šalia trenerio) ir administratore A. NAUSĖDIENE (antroji eilėje trečia iš dešinės) Anapilio salėje, kur spalio 20 d. sužaidė draugiškas rungtynes su Anapilio parapijos rinktinė. Nuotr. K. Baliūnaitis

Veiklos žinios

Lietuvos dviratinkės sėkmingai dalyvavo pasaulio dviračių pirmenybėse plentu Šveicarijoje. Rasa Polikevičiūtė 101 km nuotolį užbaigė antra, tik 17 sek. atsilikusi nuo 1-mos vietos. Likus keliems metrams iki baigės, ją pralenkė šveicarė. Jolanta Počinskaitė 8-ta.

Pasaulio futbolo pirmenybių atrankinėse rungtynėse Lietuva įveikė Islandiją 2:0 ir Lichtenšteina 2:1.

Artūras Karnišovas surinko daugiausia taškų 24 Europos krepšinio lygos pirmenybių rungtynėse Barcelonoje-Kroatija. A. Karnišovas žaidžia Barcelono komandoje.

Rimas Kurtinaitis, Lietuvos krepšinio rinktinės kapitonas, buvo numatytas kandidatu į seimą, konservatorių sąrašas. Tačiau paskutiniu metu prancūzų "Cholet" krepšinio klubas pasiūlė jam labai gerą sutartį, kurią jis mielai priėmė. Tarptautinė šachmatų federacija (FIDE) dviem Lietuvos šachmatininkams vilniečiui - Darius Riželei ir kauniečiui Šarūniui Šulskui suteikė didmeisterių vardus. A.S.

d. vakare. Čia bus oficialioji ir meninė dalis, o taip pat puiki vakarinė ir šokiai. Vietas reikia rezervuoti iš anksto, skambinant Laimai Glavinskienei šiuo telefonu: 708 323-6302.

Klubo valdyba dėkoja ištikimam klubo rėmėjui Vytautui Vizgirdai, kuris vėl atsiuntė \$100 auką.

Rugsėjo 29 d. "Lituanicos" futbolininkai žaidė trečiajais pirmenybių rungtynes "Metropolitan" lygos pirmoje grupėje. Šį kartą žaidžiant Lemonte prieš "Vikings" vienuolike, mūsų šaliai pralaimėjo 2-0. Antrosios rungtynes "Lituanica" buvo laimėjusi 3-2. Edvardas Šulaitis

Vladas Garastas Alytuje

Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės vyr. treneris Vladas Garastas, pernai treneris Kauno "Atleto" krepšinio klubo, išsikėlė į Alytų, kur treniruoja vietos profesionalų krepšinio komandą "Alita-Savy". Ši aliečių komanda žada nepasiduoti kitoms garsesnėms komandoms, turėdama tokį žymų trenerį.

Dveji metai be Gerulaičio

Prieš du metus tragiškai mirė teniso žaidėjas Vytas Gerulaičis. Jis Long Island'e, Niujorko valstijoje buvo rastas nusinuodijęs smalkėmis savo draugo namuose. Nustatyta, jog tai įvyko dėl sutrikimo baseino šildymo sistemoje. Gerulaičio šeima (jis turi motiną ir seserį) patraukė į teismą baseinų šildymo mechaniką B. Torpey ir "East End Pool and Courts" atstovus, reikalaujama 63 milijonų dolerių kompensacijos. Ši byla kaip tik šiomis dienomis vyksta.

Vytas Gerulaičis buvo gimęs 1954 m. Niujorko. Nuo 1977 iki 1982 metų jis buvo geriausių pasaulio tenisininkų dešimtuoke. Baigęs aktyvų tenisininko karjerą, iki pat mirties dirbo teniso komentatoriumi televizijoje. Šis 40 metų amžiaus vyras buvo ir vienas turtingiausių lietuvių sportininkų pasaulyje.

Futbolas Čikagoje

Kaip kiekvieną rudenį, taip ir šiomet "Lituanicos" klubas rengia sezono užbaigimo pobūvi. Toks renginys įvyks Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje lapkričio 16

HOME LIFE
HomeLife/Realty One Ltd. Realtor-Member FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161 (24 val. pager)

BVL ELECTRICAL ENGINEERING
Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS (RENGIMUS)

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas - sąžiningas - pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drektintuvus (Humidifiers)
- Indų plovybos mašinas, šaldymo sistemas, šaldytuvus
- Viryklas

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416-370-3539 Toronte
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jeit norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadau mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4214 Dundas Street West, Suite 106, Etobicoke, Ontario M8X 1Y6
Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA
Gyvybės - verslo - namų - automobilių - sveikatos - kelionių - pensijų (RRSP, RRRIF) Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORA STANULI
SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9 (2 bloakai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Plaukimo pirmenybės

Šiaurės Amerikos baltiečių plaukimo pirmenybės įvyks 1996 m. lapkričio 10 d. Trinity Recreation Centre, 155 Crawford St., Toronto, Ont. Varžybų pradžia 9 v. ryto. Registracija pusvalandžiu anksčiau. Programoje - visų stilių varžybos. Suolių į vandenį nebus. Lietuviai registruojasi iki lapkričio 6 d. pas Iloną Smalenskiene, 248 Keele St., Toronto, Ont. M6P 2K3, tel. 416 769-7040. Ten gaunama ir platesnė tuo reikalu informacija.

ŠALFAS Inf.

Žydrūnas Ilgauskas pasakoja

Klivlande leidžiamas žiniosrašis "Mūsų žingsniai" 1996 m. 5 nr. persispausdino Ž. Ilgausko pokalbį su žaidėju. Kurios buvo paskelbtos "Kauno dienos" rugsėjo 16 d. laidoje. Atsakydamas į V. Mačiulio klausimus, Ž. Ilgauskas pasakoja, kad keikvieną sekmadienį praleidęs skirtingai. Buves lietuviškoje parapijoje, kur po Mišių salėje tekę pabendrauti su tautiečiais. Su kai kuriais nuvažiavęs į lietuvišką restoraną "Gintaras", kur ragavęs ir cepelinų, bet "jie nelabai panašūs į mūsų šalis". Kalbėdamas apie krepšinį, pasakė:

"... Man Klivlande labai patinka, nors čia treniruotės daug sunkesnės negu Lietuvoje. Žinau, kad patekau į NBA, ir geriausiai pasulyje krepšinio lygi, todėl tas sunkus darbas "atsiperka". Visos treniruotės yra panašios. Prasižada devintą valandą ir iki dešimtos su fiziniu pasiruošimo treneriu bėgioju. Po to išstvermės ugdymas - įvairūs suoliai, prisitraukimai. Tai labai sunku, bet dar ne pabaiga. Paskui pusantros valandos kilnoju svorius ir tiek pat laiko salėje žaidžiamas krepšinis. Jau susirinko beveik visi Cavaliers komandos žaidėjai, tad yra su kuo pažaisti. Iš pradžių buvo labai sunku, bet vėliau pripratau. Dabar atrodo, kad visai nesunku. Lietuvoje treniruotės, lyginant su NBA, man atrodo "vaikiškos". LKL komandos žaidžia ne didelį darbo, o krepšininčių talento dėka. Kuri komanda turi daugiau gerų žaidėjų, ta ir geriausia Lietuvoje".

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.) S. Dionas Vašingtono kalbėjo amerikiečiams susitikime su respublikininku senatoriumi P. Corderell'u, JAV kongreso senato užsienio ryšių komiteto nariu, taipgi ir pokalbyje už atviro stalo Valstybės departamente, vadovaujame paskretorio P. Taroffo, pietų metu su Vašingtono spaudos ir televizijos atstovais. Esą amerikiečiams reikėtų daugiau pasitikėti Kanados vienybe.

Nesutarimų dėl vienybės yra, bet juos stengiamasi pašalinti be įtampos didinimo. Šiuo metu ruošiamasi pasiūsti du pranešimus Kvebeko separatistų vadams. Pirmasis jiems primintų, kad pasitraukimas iš Kanados būtų neatitaisomas. Jis padarytų didelės žalos ne tik dabartinėms, bet ir būsimoms Kvebeko kartoms. Antrajam pranešime būtų pabrėžta, kad Kvebeko pasitraukimas galbūt sugriautų ir visą Kanadą, o tai jau būtų skaudi žinia visam pasauliui. Tokias mintis Vakarų pasaulio vadams į jų sostines planuoja nuvežti Kanados užsienio reikalų ministras Lloyd Axworthy.

Strateginiame tarptautinių studijų centre Kanados tarpvyriausybinių reikalų ministras S. Dionas atskleidė ir dalį ministro pirm. J. Chretien plėnų Kanados konstitucijos reformoms. Esą federacinės Kanados konstitucijos pertvarkymas bus vykdomas mažomis dalėmis. Nebus tokių didelių sutarčių, kaip Meech Lake (1990) ir Charlottetown (1992), su kuriomis vargo Kanados ministras pirm. Brian Mulroney ir Kvebeko premjeras Robertas Bou-

rasa. Esą ministras pirm. J. Chretien reformas nori vykdyti palaipsniui, mažais žingsniais, kol Kanados konstitucijos pataisome nėra visiems nepriimtinių paragrafų. Ar tokia taktika bus naudingesnė, sunku pasakyti. Ministras pirm. J. Chretienas Kanados parlamento rinkimus su triuškinančia savo liberalų dauguma laimėjo 1993 m. spalio 25 d. Tačiau jokių reformų nepadarė per trejus metus ir dabar jau pradeda rinkiminių Kanados parlamento vaju primesti naujus veiksmus.

Spauda pilna spėliojimų, kad jo vyriausybė, bijodama vėlesnių pralaimėjimų, jau sekančiais metais paskels parlamento rinkimus, valdžioje išbusvi tik trejus metus. O j on ju būvo taip veržiamasi su raudonoje knygutėje surašytais pažadais. Tarp jų tebėra ir atšaukti pažadėtas buvusio Kanados ministro pirm. B. Mulronio įvestas GST mokesčio įstatymas. Dėl šio pažado sulaužymo netgi teko perrinkti ministrą pirm. J. Chretieno pasitraukusią pavaduotoją Sheila Copps. V. Kst.

Skautų veikla

LSS vadovybės rinkimų prezidentimo biuletenis nr. 3 pasiekė visus užsiregistravusius balsuotojus su dalyvių pasakymais ir balsavimo lapais. Kas dar nespėjo savo balsu išsiųsti, prašoma paskubėti. Iki lapkričio 8 d. visi balsavimo lapai turi būti grąžinti rinkimų prezidentimui. F.M.

Ar jau parėmi Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Kanados Lietuvių Tarnavimas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 105 milijonus dolerių

MOKA:

2.75% už 30-89 dienų term. indėlius
3.00% už 90-179 dienų term. indėlius
3.00% už 180-364 dienų term. indėlius
3.25% už 1 m. term. indėlius
3.75% už 2 m. term. indėlius
4.25% už 3 m. term. indėlius
4.50% už 4 m. term. indėlius
5.00% už 5 m. term. indėlius
3.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.
3.50% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.00% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.75% už RRSP ir RRRIF ind. (variable rate)
3.50% už RRSP ir RRRIF 1 m. term. ind.
4.00% už RRSP ir RRRIF 2 m. term. ind.
4.50% už RRSP ir RRRIF 3 m. term. ind.
5.00% už RRSP ir RRRIF 4 m. term. ind.
5.50% už RRSP ir RRRIF 5 m. term. ind.
2.75% už OHOSP (variable rate)
2.75% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)
2.75% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000
3.75% už Amerikos dol. 1 m. GIC
2.75% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo	7.50%	
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų	5.60%
	2 metų	6.10%
	3 metų	6.60%
	4 metų	7.00%
	5 metų	7.40%
(fixed rate)		

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų.....5.70%

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 mortgičius iki 75% įkaitoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriejį mortgičial.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard, Interac, PLUS

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kity kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigų (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 416 532-1149

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priemamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

SAMOGITA Knygų rišyklas "SAMOGITA" meniškai įriša knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Torty Getys **Sutton GROUP**

PAŽADU JUMS
24 valandų tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien
tel. **416 236-6000**
- pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS GENYS
sutton group - assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarscee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiškiečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Queen Travel (atstovaujama ALGIO MEDELIO)

OFICIALI LIETUVOS AVIALINIŲS BILJETŲ PARDAVIMO AGENTŪRA KANADOJE!

Specialia sutartimi, kartu su AIR CANADA, BRITISH AIR, FINNAIR, LUFTHANSA ir KLM geriausiomis kainomis parduodam keliones į Europą ir Vinių. - NAUJOS ŽIEMOS SEZONO KAINOS! -

Ypatingai geromis kainomis parduodam LAL bilietus trasose tarp Vilniaus ir Amsterdamo, Berlyno, Frankfurt, Kopenhagos, Londono (Heathrow), Maskvos, Paryžiaus (Charles DeGaulle), Romos, Stokholmo ir Varšuvos.

* ATOSTOGOS ŠIA ŽIEMA: *

* Vieni ar su grupe, su maistu ar be maisto, pailsėt ar daug pamaty? Porai dienų, savaitei, mėnesiui ar dviem? Paruošim pagal Jūsų pageidavimą - *

* FLORIDA, ARIZONA, MOKSIKA, KUBA, KARIBŲ SALOS, GRAIKIJA, PORTUGALIJA, HAVAJAI, RAMIOJO VANDENYNO SALOS AR PAKRANTĖS (O GAL TIK JUMS ŽINOMA PASLAPTINGA VIETELĖ?) - viskas JŪSŲ! *

Asmeniškai kreipkitės kiekvieną trečiadienį, tarp 11 ir 18 val (11 AM - 6 PM). Kitomis dienomis - užsitikrinti mano asmeniškai dėmesį Jūsų reikalams, - paskambinę palikite savo telefono numerį ir aš tuoj pat, arba jums tinkamu laiku, atskambinsiu.

Queen Travel International Ltd. ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL. 416 531-4800

Pagerbtas vyskupas kankinys

Kazlų Rūdos gyventojai, kovoję penkerius metus dėl leidimo pavadinti Štotes gatvę a.a. vyskupo kankinio Vincento Borisevičiaus vardu laimėjo. Tai gatvė, jungianti tremtinių paminklą su šventove.

Pagaliau 1995 m. lapkričio

7 d. buvo gautas teigiamas sprendimas, ir tuometinis Lietuvos kariuomenės kapelionas mons. Alfonsas Svarinskas pakeistą gatvę lapkričio 25 d. iškilmingai pašventino. Ta proga pastoracinėje parapijos taryboje buvo pasiūlyta vyskupo Vincento Borisevičiaus portretą pakabinti mūsų šventovėje. Jį nutapė miesto tautodailininkas Vyt. Gelgota. Portretą priderintą prie šventovės vidinės aplinkos, kun. Z. Stepanauskas, išpareigotas mūsų klebono kun. T. Valliano, pašventino, kad jis jaugytų į šventovės turinį.

Pamokslą Mišiose pasakė Marijampolės kun. Kazimieras Montvila, o mūsų klebonas T. Vallianas, neseniai grįžęs iš kelionės po savo gimtąją Čekiją, priminė, kada pasidalins su tikinčiaisiais savo išpuodžiais.

J. Štrimitaičienė

Lietuvos partizanų dainos vienetas "Girių aidas", lankantis išeivijos telkinius Šiaurės Amerikoje. Iš kairės: sol. VINCENTAS KUPRYS, ANTANAS LUKŠA, VYTAUTAS BALSYS (vadovas), VLADAS ŠIUKŠTA, ANTANAS PAULAVIČIUS (meno vadovas). Šis vienetas koncertuos spalio 29, antradienį, 7 v.v. Toronto Lietuvių Namuose, spalio 30 d. Wasagoje, spalio 31 d. Hamiltone, giedos Vėlinių pamaldose

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIETUVIŠKOJI SPAUDA

Apgailestauju, kad prenumeratoros mokesčių prišūnė Jums kiek pavėluotai ir tikiu, tas nesudarė pasišventusiems leidėjams keblumo. Dėkoju už sėkmingas jūsų pastangas išlaikyti "Tėviškės žiburius" ne tik pilnu informacijos, bet ir patraukliu lietuvišku leidiniu.

Zigmas Malo,
Thunder Bay, Ont.

VERTINGA PARAMA

Dr. Gražina Anysaitė-Slavėnienė, lankydama Lietuvoje, perdavė Represijų Lietuvoje tyrimų centrui a.a. Valerijos Anysienės laidotuvių proga surinktas aukas. Jų dėka mes galėjome pakeisti vieną mūsų pasenusių kompiuterių. Tai žymiai palengvins mūsų 1993 m. išleisto vardyno "Lietuvos gyventojų genocidas 1939-1941 m." Už paramą reiškiamė nuširdžią padėką.

Birutė Burauskaitė,
Represijų Lietuvoje tyrimų centras,
Šaltoniškių gt. 58, 2600 Vilnius

PAMINKLŲ PRIEŽIŪRA

Vilniuje 1995 m. prie Tremtinių ir politikinių bendrijos susitelkė grupė tautiečių, kurie rūpinasi Sibire pastatytų paminklų priežiūra. Tuos paminklus buvę tremtiniai ir jų artimieji pradėjo statyti buvusiose tremties vietovėse, apleistose kapinaitėse. Paminklai reikalingi priežiūrai, kuriai reikia lėšų. Dr. Gražina Anysaitė-Slavėnienė iš Bu-

ffalo, JAV, įteikė tam tikslui auką, pagerbdama mirusią Valeriją Bielskytę-Anysienę, palaidotą Toronte, ir Verą Bielskytę-Zubovienę iš Medemrodės dvaro, palaidotą Altajaus krašte. Už tai jai yra dėkinga Tremtinių paminklų apsaugos grupė.

Rimvydas Racėnas, Vilnius

IŠ LAIŠKO KLB TORONTO APYLINKĖS PIRMININKEI D. GARBALIAUSKIENEI

Gerbiama pirmininke, Nuširdžiai dėkoju už kvietimą į Kanados lietuvių dienas Toronte ir sudarymą sąlygų kartu su Kanados lietuviams gėrėtis įvairiais kultūriniais renginiais, koncertais, parodomis, sporto žaidynėmis, pokylyje pasveikinti jį susirinkusius svečius.

Tarp visų puikių renginių man geriausią išpuodį paliko mokytojų suvažiavimas, kuriame jaunos moterys, merginos bei vyrai entuziastiškai ieškojo naujų būdų mokytis lietuvių kalbos, ir Nijolės Benotienės jausmingai vadovaujami "Angeliukai" – prasmingi liudytojai naujų bei gražių lietuvių žiedų tarp Kanados lietuvių.

Neturėjęs galimybių, kaip kad kiti Kanados ir Lietuvos valstybių bei Bendruomenės pareigūnai – tikrai nežinau dėl kurių priežasčių tokia galimybė PLB valdybai nebuvo sudaryta – pasveikinti šio renginio sumanytojų, organizatorių bei dalyvių Dienų leidinyje, nes apie jo buvimą sužinojau tik nuykęs į lite-

ratūros vakarą, kai PLB valdybos sveikinimo jame neradę kai kurie asmenys man priekaištavo, – noriu pasveikinti Jus, miela pirmininke, kitus Jūsų vadovaujamus apylinkės valdybos narius, bendradarbius, talkininkus. Jūsų pakviestus komitėtus, komisijas, renginių organizatorius, vadovus bei atlikėjus ir padėkoti už puikiai suorganizuotą bei įvykdytą šią didžiulę Kanados lietuvių šventę – pasigėrėtina atliktą Bendruomenės darbą, akivaizdžiai pasitarnaujantį lietuvių išlikimui tarp lietuvių išeivijos.

Šiuo mano PLB valdybos vardu tariamus sveikinimo bei padėkos žodžius, žinoma, tik pagal galimybes, prašyčiau perduoti visiems, kokių nors būdu prisidėjusiems prie šių Trisdešimt ketvirtųjų Kanados lietuvių dienų suorganizavimo bei įvykdymo. Dienos buvo turiningos, puikios, puošnios, visais atžvilgiais vertos joms skirtų pastangų, darbo bei lėšų. Jūs būtinos ir ateityje, bent kas dveji-treji metai.

Geriausi linkėjimai. Jus gerbiantis –

Bronius Nainys,
PLB valdybos pirmininkas

IŠSIKĖLUS IŠ TORONTO

Kol dar senatvės metai akių neužtėmė, maloniai skaitau "TZ" naujienas ir straipsnius. Vankuverio oras labai geras seno amžiaus žmonėms, nes žiemos nešaltos, o vasaros nekaitrios. Tik labai pasiilgome Švento Jono parapijos ir gražių bei prasmingų prelado Pr. Gaidos pamokslų!

Mes esame savo vaikų labai gerai prižiūrimi ir globojami. Surengė, mums nežinant; mūsų vedybinį 60 metų ir mano 90 m. amžiaus pagerbimą.

Vanda ir Emilius Smilgiai,
Vancouver, B.C.

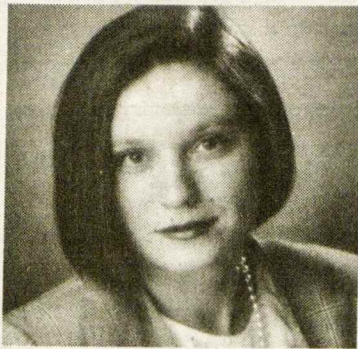

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Dr. DAIVA NORKIENĖ

ŠEIMOS GYDYTOJA

Mielai priima naujus pacientus

(416) 767-7725

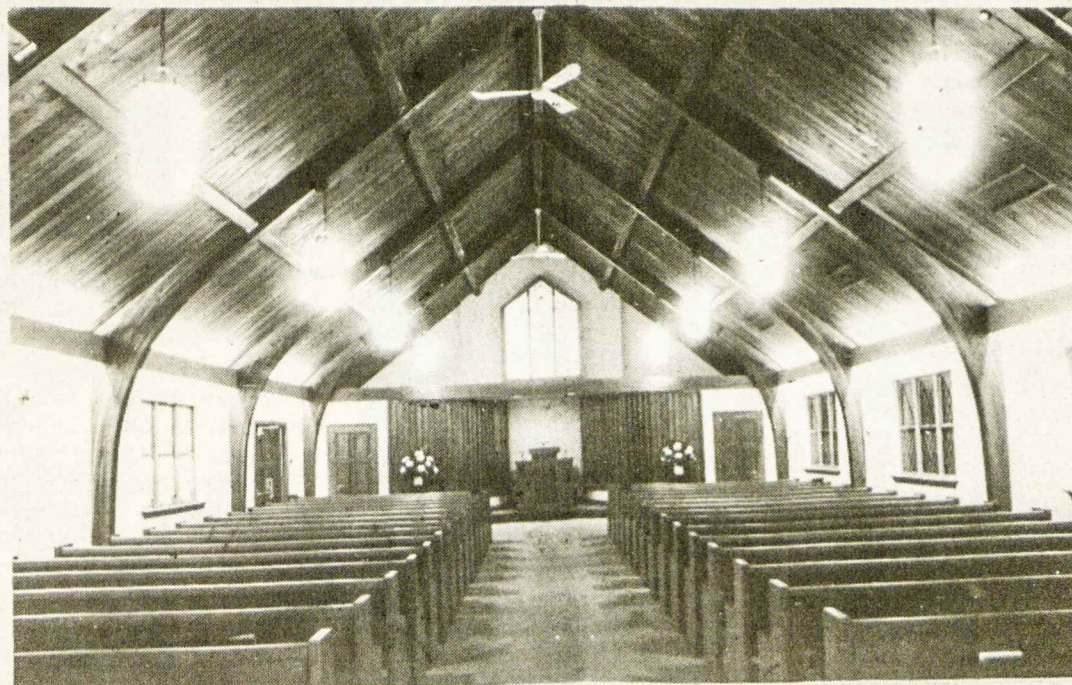
2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario M6S 4V7, Suite 205 (pirmame aukšte)

Dantų gydytoja

ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, D.D.S.

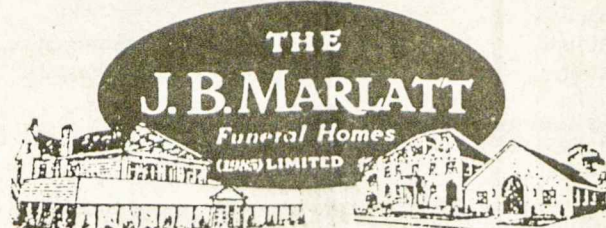
3101 Bloor Street West, Suite 308,
Toronto, Ontario M8X 2W2
(trys blokai į vakarus nuo Royal York)

Telefonas 416 237-1273

HAMILTON
615 Main St. E.
(East of Sanford)
Tel. 528-6303

David C. Culgin,
Manager

DUNDAS
195 King St. West.
Tel. 627-7452

Robert G. Amm,
Manager

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masażas ("Craniosacral Therapy")

Priima pasientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudimo bendrovių (extended health care benefits) gydomąjį masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

416 763-5677

Šeimos gydytojas

dr. Aleksandras Spudas

šiuo metu priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,

(prie Victoria Park Avenue)

Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594

Lengvai pasiekiamas

autobusu nr. 79 (Scarlett

Road) nuo Runnymede

požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane Street, Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. 416 762-7393

Fax 416 763-0674

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER CMD Insurance Services

Dėl visų rūšių draudimų Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilių ir namų draudimo reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilių ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudimų. 1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406

FAX 905 624-8238

Chamney McWilliams Inc.

Nekilnojamo turto ikainoijimas – mortgicijų, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

DAIVA DALINDA,
BBA, Broker
Tel. 416 231-5000
FAX 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 16 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namų įvertinimas.
2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ont. M8X 1B6

Juozas (Joseph) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.

Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį. Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio
9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont.
416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus
905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai
1055 Guildwood Blvd.
519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols
105 56th Ave., Lachine
514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

CRUISE WORLD

AUDRA TRAVEL CORPORATION & CRUISE WORLD

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- ♦ Geriausias keliones į Lietuvą.
- ♦ Skridimus į įvairius pasaulio kraštus.
- ♦ Atostogas šiltuose kraštuose.
- ♦ Keliones pramoginiams laivams.
- ♦ Poilsines keliones į kurortus ir sanatorijas.
- ♦ Sveikatos ir kelionių draudimus.
- ♦ škvietimus bei visas.

Smulkesnių žinių teiraukitės telefonu:
416 762-7447

Lietuviškai jus aptarnauja:
Ona ir Audronė
Fax 416 769-6753
E-Mail: audra@pathcom.com
256A Durie St. (Bloor West Village),
Toronto, Ont. M6S 3G3

THE J.B. MARLATT
Funeral Homes
(LIMITED)

HAMILTON
615 Main St. E.
(East of Sanford)
Tel. 528-6303

David C. Culgin,
Manager

DUNDAS
195 King St. West.
Tel. 627-7452

Robert G. Amm,
Manager

TORONTO

Anapilio žinios

Rudeninė Kapinių lankymo diena bus lapkričio 3, sekmadienį. Mišios bus Lietuvos kankinių šventovėje 3 v.p.p. Autoakštėje bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai. Autobus kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilin 2.30 v. p. p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobuselis tą sekmadienio rytą važiuos Anapilin į pamaldas įprasta sekmadienio tvarka.

KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrius Kapinių lankymo dienos proga rengia Vytauto Suslavčiaus meninių fotografijų parodą "Žodis tapo kūnu". Parodos atidarymas bus lapkričio 3, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių.

Anapilio moterų būrelis ruoš pietus Kapinių lankymo dieną Anapilio salėje. Valgyti ten bus galima bet kuriuo dienos metu.

Spalio 13, sekmadienį, pakrikštyta Gerrard ir Aldonos (Kasperavičiūtės) Morrison dukrelė Irena-Justina.

Jaunų šeimų sekcija šaukia visų jaunų šeimų susirinkimą spalio 27, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių Anapilio parodų salėje.

Mišios spalio 27, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Stasį Daunoravičių, 11 v.r. už parapiją; Wasagoję 11 v.r. už a.a. Bronių Vitku.

Lietuvių namų žinios

Sekmadienio, spalio 20, popietėje dalyvavo 213 asmenų. Pranešimus padarė LN valdybos narys T. Stanulis.

LN valdybos posėdis – spalio 23, trečiadienį, 7 v.v.

Spalio 24, ketvirtadienį, 7 v.v. šaukiamas LN visuomeninės veiklos komiteto posėdis. Kviečiama dalyvauti po tris atstovus: moterų ir vyrų būrelių, kultūros komisijos ir "Atžalyno".

Lietuvos partizanų kvartetas "Girių aidas" koncertuos Lietuvių Namuose spalio 29, antradienį, 7 v.v. Kvartetą sudaro buvę partizanai, sovietmečiu kalinti Sibiro kalėjimuose: muzikos vadovas A. Paulavičius, vadovas V. Balsys, A. Lukša, VI. Šiuškis. Su kvartetu koncertuoja solistas Vincentas Kuprys.

LN tradicinis pobūvis įvyks lapkričio 9, šeštadienį, Lietuvių Namuose. Dėl bilietų kreiptis į LN raštinę 416 532-3311 arba per sekmadienio popietes. Programoje – Londono "Pašvaistė".

Lapkričio 10, sekmadienį, 1.30 v.p.p. LN seklyčioje bus rodomos 6-ta, 7-ta ir 8-ta filmo "Gimnės" serijos.

"Lokio" svetainės lankytojai prašomi pasinaudoti siūlymu bei sumanymų dėžute.

Mylimos mamytės a.a. Halinos Riekišienės atminimui pagerbti duktė Alina ir Kazys Zilvyčiai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

Vaidotas Strazdas, prieš 10 metų mirusio žinomo visuomenininko a.a. Jurgio Strazdo sūnus, atvykęs į savo tėvo mirties metines, lydymas A. Zapracko iš Detroito, spalio 16 d. lankėsi "Tėviškės žiburiių" redakcijoje, kur pasidalino mintimis apie buvusius sunkumus sovietmečiu ir dabartinę politinę bei ekonominę būklę Lietuvoje. Aplankęs gimines ir pažįstamus, svečias į Lietuvą grįžo spalio 20 d.

IŠNUOMOJAMAS vieno miegamo su virtuve ir vonia butas Jane ir Dundas gatvių rajone Yra atskiras įėjimas. Tel. 416 766-8321

Toronto lietuvių pensininkų klubo surengtame "Vilniaus" rūmų 13 metų įsteigimo sukakties minėjime 1996 m. spalio 4 d. Iš kairės: MARTYNAS RAČYS, švenčiantis savo 90 m. amžiaus sukaktį, L. BALSISIENĖ – klubo viekėja, kun. A. SIMANAVIČIUS, OFM, – Prisiškėlimo parapijos klebonas; už jų kalba AUG. SUKAUSKAS – klubo pirmininkas. Nuotr. T. Stanulis

Prisiškėlimo parapijos žinios

Sekmadieniais po Mišių parapijos salėje platinami bilietai į sriubos vakaronę, kuri įvyks lapkričio 10 d. Vakaronę rengia Labdaros sekcijos sudarytas komitetas. Šiuo renginiu tikimasi surinkti lėšų alkaniesiems Lietuvoje remti.

Sekmadienį, spalio 27, Prisiškėlimo parapijoje bus šeimos šventė. Per 9.15 v.r. ir 10.15 v.r. Mišias vyks specialii liturgija, skirta šeimoms. Vaikai kviečiami atvykti su "Halloween" drabužiais. Po pamaldų "Keistuolių teatras" iš Vilniaus parodys savo programėlę.

Spalio 28, pirmadienį, 7 v.v. parapijos taryba renkasi posėdžio Tėvo Bernardino kambaryje.

Pentadienį, lapkričio 1, Vėlinių išvakarėse, per vakarines Mišias 7 val. Prisiškėlimo šventovėje giedos "Girių aidas" – buvusį partizanų kvartetą iš Lietuvos. Po pamaldų parodų salėje svečiams bus surengtas priėmimas. Visi turės progos su jais susipažinti ir pabendrauti.

KLKM draugijos Prisiškėlimo parapijos skyriaus 40 metų veiklos minėjimas įvyks lapkričio 16, šeštadienį, 5.30 v.v. Po užkandžių bus atlikta muzikinė programa, pabaigoje – iškilminga vakarinė. Sekmadienį lapkričio 17, per 10.15 v.r. Mišias bus meldžiamasi už gyvas ir mirusias skyrusias nares.

Lapkričio 17, sekmadienį, po 10.15 v.r. Mišių parodų salėje įvyks liturginis seminaras, skirtas parapijos tarybos nariams ir sekcijų darbuotojams, Mišių patarnautojams, skaitovams, giedotojams, muzikos vadovams ir kitiems, kurie prisideda prie sekmadienio liturgijos. Seminarui vadovaus specialistai iš vyskupijos centro. Bus bendra kavutė.

Metinė kalėdinė mugė Prisiškėlimo parapijoje vyks dvi dienas: lapkričio 23 (šeštadienį) nuo 10 iki 4 v.p.p. ir lapkričio 24 (sekmadienį) nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. Norintys išsinuomoti prekystalį gali paskambinti V. Juzukonytei 416 236-0848 ar D. Danaitytei 905 624-3296.

Pirmosios Komunijos pamokos prasidės lapkričio mėnesį. Vaikūčiai registruojami parapijos raštinėje tel. 416 533-0621. Pamokas praneš ses. Teresėlė ir Audra Karaitė.

Praėjusį antradienį, spalio 15, Šv. Jono lietuvių kapinėse palaikyti Liuda Ožbergaitė, 84 m., ir Henrikas Sakalauskas, 83 m. Abu Kanadoje giminių neturėjo.

Moterystės sakramentą priėmė Vida V. Beresnevičiūtė ir Michael T. King.

Sekmadienio, spalio 27, Mišios: 8.15 v.r. už a.a. Kazimierą Pliopių; 9.15 v.r. – už a.a. Lucy ir Joseph; 10.15 v.r. – už a.a. Anelę ir Alfonsą Jonuškus, a.a. Algirdą Strumilą, padėkos intencija; 11.30 v.r. – už parapiją ir visus parapijiečius.

Tautinių šokių ansamblis "Atžalynas" nuoširdžiai dėkoja Prisiškėlimo parapijos kredito kooperatyvui, paaukojusiam \$1,000 ir Toronto Lietuvių Namams už \$100 auką. Valdyba

Išleidus A. Rinkūno raštų "Negestanti ugnis" antrąjį tomą, L. Tamošauskas A. Rinkūno švietimo fondui aukojo \$50. Už auką fondo valdyba nuoširdžiai dėkoja.

A. a. Joanos Rovenienės atminimui J. Rovas aukojo: Anapilio parapijai – \$300; Šv. Jono lietuvių kapinėms – \$100; Telšių kunigų seminarijai – \$100; Vysk. Paltaroko vidurinei mokyklai – \$100; A. Jakšto spaustuvei – \$100; Tikinčijai Lietuvai – \$100.

XXXIV-tųjų Kanados lietuvių dienų koncerte 1996 m. spalio 13 d. Anapilio salėje gražiai pasirodė patys jauniausi programos atlikėjai – muz. NIJOLĖS BENOTIENĖS vadovaujamas vaikų chorėlis "Angeliukai" Nuotr. D. Blynaitės

Toronto Maironio mokyklos auditorijoje šeštadienį, spalio 26, 11 v.r. mokiniais vaidins "Keistuolių teatras". Tėveliai kviečiami spektaklyje dalyvauti.

"Vilnius Manor" pensininkų klubo mirusių narių pagerbimas įvyks šeštadienį, lapkričio 2. Gedulinės Mišios bus aukojamos Prisiškėlimo šventovėje 10 v.v. Po pamaldų Vilniaus rūmų pastate, 1700 Bloor gt., 3-čiame aukšte, 12 val. įvyks iškilmingi pietūs. Kviečiame visus narius ir prijauciančius dalyvauti. Pietų kaina – \$8 asmeniui. Bilietus platina S. Dervinienė tel. 767-5518 ir O. Juodviršienė tel. 762-8944.

Kapinių lankymo diena – lapkričio 3, sekmadienį. Mišios Lietuvos kankinių šventovėje 3 val. p.p. (žiūr. parapijų žiniuose).

Žymus Lietuvos fotografas Vytautas Suslavičius šiuo metu vieši Kanadoje pas savo gimines. Jo meniški nuotraukų paroda įvyks Anapilio muziejaus parodų salėje. Atidarymas – lapkričio 3, sekmadienį, 10 v.r. Visi kviečiami dalyvauti.

Vlado Pūtvio kuopos šauliai kapinių lankymo dieną, lapkričio 3, renkasi 2 v.p.p. prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Įvyks mirusiųjų ir žuvusiųjų pagerbimas su iš Lietuvos atvykusiais buvusiais partizanais. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

"Tėviškės žiburiių" administracija kapų lankymo dieną, lapkričio 3, sekmadienį, bus atidaryta po 9.30 v.r. Mišių iki 3 v.p.p.

Kanados lietuvių muziejų lapkričio 3-30 d.d. bus rodomas 16-to šimtmečio kryžius, išsaugotas Pankauskų šeimos koplyčioje. Tauragės apsk. Paskolino Jozefa Kairienė.

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" metinis narių susirinkimas įvyks lapkričio 5, antradienį, 7.30 v.v. Anapilio parapijos salėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks sekmadienį, lapkričio 24, 2.30 v.p.p. Lietuvių Namuose. Dalyvaus Lietuvos kariuomenės karininkai: karinių oro pajėgų vado pavadootojas plk. Stasys Murza, mir. Rimantas Gasparavičius, kpt. Regimantas Diržinauskis, vyr. ltn. Jūratė Raguckienė ir karinio laivo "Džukas" vadas vyr. ltn. Vytautas Mogenis. Jie kalbės temomis pagal tarnybos paskirtis.

Kanadoje, Camp Borden kariuomenės bazėje besimokantiems Lietuvos karininkams, labai reikalinga Vytenio Statkaus knyga "Lietuvos ginkluotos pajėgos 1918-1940 m." Galintieji ją perleisti prašomi kreiptis į Vyt. Pečiūlą 416 247-2221. V.P.

Toronto Maironio mokyklos 5-to skyriaus mokiniai spalio 19 d. lankėsi "Tėviškės žiburiiuose". Juos atvedė mokytojos A. Karasielijūtė ir A. Paulionytė parodyti kaip leidžiamas laikraštis. Septyniolika mokinių klausinėjo apie leidimo priemones, laikraščio dalis bei tarnautojų pareigas. Su jais kalbėjosi R. Jonaitienė, "TZ" redakcijos narė.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMŲ SĄJUNGOS VALDYBA Kviečia JAUNIMĄ 16-35 M. AMŽIAUS į metinį suvažiavimą

lapkričio 2, šeštadienį, 1.30 v.p.p. Lietuvių Namuose.

◆ Vyks paskaitos ir diskusijos apie lietuvių jaunimą, KLJS statuto peržiūrėjimas ir naujos valdybos rinkimai. Dalyviams bus paruoštos vaisės. Kviečiame narius į naują valdybą, dalyvius bei svečius.

◆ Po posėdžių KLJS socialinė komisija rengia "Kaukių balių" Lietuvių Namų Didžiojoje salėje. Kviečiame visus atitinkamai apsirengti ir su kaukėmis. Pradžią 8 v.v. Dėl informacijos prašome kreiptis į valdybos narius. Adresas: 1573 Bloor St. West, Toronto, ON. tel. 416 762-5446

Maloniai kviečiame dalyvauti

Toronto Lietuvių Namų 45-tajame TRADICINIAME POKYLYJE

1996 m. lapkričio 9, šeštadienį, 7 v. v.

Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor Str. W.

Programoje: Londono "Pašvaistė".

Šokiams gros "Vaclovas ir Valdas". Kokteiliai 6 val. vak. Veiks baras, užkandžiai ir loterija.

Bilietai gaunami LN raštinėje tel. 416 532-3311 ir sekmadienio popietėje. Rengia – Toronto Lietuvių Namų ir Visuomeninės veiklos komitetas

LABDAROS KAZINO

1573 Bloor St. West (Bloor - Dundas West)

Programoje: laimės ratas, kortų žaidimai (Blackjack, Hold'Em Poker),

Spalio 24, ketvirtadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.
Spalio 25, penktadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.
Spalio 26, šeštadienį, 12 v.p.p. iki 4 v.r.

PELNAS – Toronto Lietuvių namams. Dėl stalų rezervacijos skambinti tel. 416 532-8217

Valdo – CASINO FLAMINGO

Leidimo nr. P966755

GERIAUSIOS DOVANOS!!!

Lietuvos krepšinio komandos suvenyrai, pagaminti su leidimu (license)

Sportiniai marškiniai (T-shirts)

LITHUANIA 96, bronzos medalistas, trispalviai (tie dyed) su skeletu: XXL, XL, L, M - \$30 (JAV); balti: XXL, XL, L, M - \$25 (JAV).

LITHUANIA 96, su komandos emblema, margi (tie dyed): XXL, XL, L, M - \$25 (JAV); juodi, balti: XXL, XL, L, M - \$20 (JAV)

LITHUANIA 96 su siuvinėta (embroidered) emblema, juodi: XXL, XL, L, M - \$30 (JAV) (XXL pridėti \$3).

LITHUANIA 96 KEPURĖS (baseball caps) su emblema, juodos – \$20 (JAV)

OLIMPINIAI ŽENKLIAUKAI (cloisonne gold tone pins) – \$10 (JAV)

KREPŠINIO KAMUOLYS, trispalvis su komandos emblema, pasirašytas Šarūno Marčiulionio ir Arvydo Sabonio – \$25 (JAV)

LITHUANIA 96 LIPINUKAI (bumper stickers) – \$3.50 (JAV).

Persiuntimas \$10 (JAV).

Užsakymus su čekiu ar pašto perlaida (JAV dol.) siųsti: RBBMC/ R. B. Butkus, 60 East 212 Street, Euclid, OH 44123-1061 USA. Tel. 1 (216) 732-8250

Vardas, pavardė.....
Adresas.....
Telefonas.....

MONTREALQUE

I pirmasias jaunimo pamaldas spalio 6 d. Aušros Vartų parapijos šventovėje atsilankė gausūs būrys jaunų šeimų. Mišias atnašavo ir jaunimui pamokslą pasakė klebonas kun. Juozas Aranauskas. Giedojo moterų dainos vienetas "Aušra". Po pamaldų parapijos salėje prie kavutės pabendrauta. Atrodo, kad šios pamaldos visiems patiko ir dabar lauksim ateinančio mėnesio pirmo sekmadienio – lapkričio 3 d.

Trisdešimt ketvirtųjų Kanados lietuvių dienų koncerte Toronte tarp kitų grupių gerai pasirodė Montrealio vyrų oktetas, vad. muz. Aleksandro Stankevičiaus, ir moterų kvintetas, vad. Andriejus Benišienės. Lietuvių tautodailės instituto suvažiavime Montrealio nariams

atstovavo Birutė Nagienė, Regina ir Petras Brikių.

Vitalija Pečiukaiytė-Keršulienė perėmė Aušros Vartų parapijos salėje esantį spaudos kioską iš Juozo Šiaučiūlio, išsikėlusio į Lietuvą nuolatiniam gyvenimui. Naujoji savininkė spalio 6 d. surengė kiosko atidarymą su vaišėmis. Ji turi naujų sumanymų, kaip tiksliau panaudoti šias patalpas.

Michel Simpson susituokė su Caroline Potvin spalio 12 d. Aušros Vartų parapijos šventovėje.

Pakrikštyti: Angie (Montvydaitės) ir Robert Shaheen dukrelė Michelle, Sarena; Danetos (Stankevičiūtės) ir Alberto Skučų sūnelis Frederic, Gintaras; Danos (Zabielaitės) ir Kęstučio Skučų sūnelis Jessie, Kęstutis. B.S.

40 LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Seve, Montreal (Quebec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus pataravimas. Pasitarkime neparengtoje apsidrausti.

Įvairios žinios

"Tėviškės žiburius" pasiekė Lietuvos katalikų radijo "Mažoji studija" vedėjo Vaidoto Žuko laiškas su nuoširdžiais linkėjimais ir prie to laiško prisegtomis laikraščių nuospaudomis, iš kurių išskėja, kad V. Žukas ketina kandidatuoti į Lietuvos respublikos prezidentus. Paskelbtuose pokalbiuose išryškėja jo ketinimo priežastys, pasisakoma valstybės valdymo klausimais. Radijo "Mažoji studija" adresas: "Little Studio", Kalvarijų 121, Vilnius 2042, Lietuva, tel. ir fakas (3702) -776-691.

Seimo rinkimų rezultatai

Lietuvos respublikos seimo rinkimai, gautomis neoficialiomis žiniomis per "Internet'ą", suskaičiavus tris ketvirtadalius balsų daugiamačiantėje apygardoje 1996 m. spalio 21 d., 5.30 v. vak: Lietuvos laiku, paaiškėjo šie rezultatai: Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) 29.29%, Lietuvos krikščionių demokratų partija 10.21%, Lietuvos demokratinė darbo partija 9.87%, Lietuvos centra sąjunga 8.28%, Lietuvos socialdemokratinė partija 6.78%. Kitos mažiau.

"Vienybė", Akmenės rajono laikraštis 1996 m. rugpjūčio 31 d. laidoje paskelbė R. Lungio iliustruotą straipsnį "Šviesa Vieksniuose", kuriame rašoma apie Biržiškų paminklo atidengimo metines, kurios įvyko rugpjūčio 24 d. Šventė pradėta Mišiomis už mirusius Vieksnių žmones, kurias aukojo mons. J. Kauneckas, perdavęs vieksniškiams ir vysk. A. Vaičiaus linkėjimus. Pamaldose giedotos iš Vieksnių kilusio kompozitoriaus J. Kačinsko sukurtos giesmės.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalpus bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvorą. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

Po Mišių dalyviai ėjo prie Biržiškų paminklo, kur Biržiškų dr-jos ansamblis "Poilsėlis" padainavo dainų Maironio ir A. Baranausko žodžiais. Vėliau žmonės apžiūrėjo miestą, lankė kapines, kur palaidoti muz. J. Kačinsko tėvai, Lietuvos aviacijos pradininkas A. Griškevičius (1809-1863), poetas L. Skabeika, bibliotekų steigėjas E. Pau-

NAUJOS VAIZDAJUOSTĖS IŠ LIETUVOS. Nr. 37 "Koncertas Nr. 9". Nijolės Ščiukaičaitės sukurtas Lietuvos kūrėjos vakarus su svečiais. Estradinės dainos ir "Jums dainuoja" – estradinių dainų koncertas, atlieka Nijolė Tallat-Kelpšaitė. Vaizdajuostė dviejų valandų ilgio. Nr. 40 "Dainų Valdė 96". Tai baigminis moksliečių, laureatų koncertas. Šis koncertas įvyksta kas degtį metai. Vienas populiariausių Lietuvoje. Vaizdajuostė dviejų valandų ilgio. Nr. 41 "Lietuvos estrada 96". Dainuoja 16 estrados solistų, 28 dainos. Vaizdajuostė – dviejų valandų ilgio. Vienos vaizdajuostės persiuntimo kaina – \$20 (JAV). Užsakymus su čekiu siųsti adresu: J. Nakutavičius, 7119 Toledo Rd., Spring Hill, FL 34606-6165 USA. Šios vaizdajuostės yra pardavinėjamos ir V. Aušros knygyne Anapilyje. Pageidaujant galite gauti vaizdajuostę sąrašą (41 kasetės) ir garsajuostę sąrašą (346 kasetės).

LIETUVIŲ ŠEIMA ieško auklės iš Lietuvos prižiūrėti mažus vaikus bei atlikti namų ruošos darbus. Parašykite apie save, atsiųskite nuotrauką ir tel. numerį adresu: D.G., 2325 route 117, Val-Deville, Que. J0T 2N0.

CANDLELIGHT CATERING Gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusryčiams. Parūpinam gėms. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienė.

PUNIA Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius stabybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nūsausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

Šypsenos Popiežiaus laiškas

Prel. P. Roncon iš Prancūzijos popiežiaus vainikavimo metu Sistinos koplyčioje nusivilkto megztinuką ir pamiršo. Gerai, kad jame buvo savininko pavardė. Iš Vatikano gauna laišką:

– Brangus sūnau, tuoj pasiųsiu tavo megztinuką, kurį pamiršai Sistinos koplyčioje. Jis tau reikalingesnis šaltuose kalnuose, negu man karštoje Romoje.

Laiškutį pasirašė popiežius Jonas XXIII.